Тошкент оқшоми

Ижтимоий-сиёсий шаҳар газетаси

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

№ 175 (8. 373) ◆ 1993 йил ◆ 1 октябрь, жума ◆ Сотувда эркин нархда

Бугунги кун нафаси

РЕСПУБЛИКАМИЗДА

● 30 сентябрь куни Ўзбекистон Республикаси Вазирлар маҳкамасида бўлиб ўтган ёнилғи-энергетика ресурсларини тежаш комиссиясининг мажлисида ресурсларни тежаш масалалари муҳокама қилинди.

● Тошкент давлат иқтисодиёт университетининг янги ўқув мажмуи фойдаланишга топширилди. Шу воқеага бағишланиб кеча олий ўқув юртида тантанали маросим бўлиб ўтди.

● Қўқондаги «Большевик» заводида қисилган газ баллонларини ишлаб чиқариш бошланди.

● Булунғурдаги вино-арақ комбинатида узум чиқитларидан спирт ишлаб чиқарадиган янги жиҳоз ўрнатилди. Келажакда бу ерда буғдой ва картошкадан ҳам спирт олишни йўлга қўйиш мўлжалланмоқда.

ҲАМДЎСТЛИКДА

● Россия Президенти Борис Ельцин 1993 йилда Россия Федерацияси Федерал мажлиси Давлат думасига сайловлар ўтказиш бўйича Марказий сайлов комиссиясининг низомини тасдиқлади.

● Россия ҳукумати ва Москва ҳукумати Руслан Хасбулатов ва Александр Руцкойга 4 октябрга қадар Советлар уйи биносида турган барча кишиларнинг чиқишини уюштиришни талаб этиб мурожаат қилди. Улар шахсий, хавфсизлик ва сиёсий фаолият эркинлиги борасида кафолатланадилар.

● Россия Президенти Борис Ельцин ўз хизмат бурчини ҳаёти хавф остида турган пайтда бажаришда мардлик ва жасорат кўрсатганлиги учун РАТА—ТАСС сураткаши Андрей Соловьевни (вафотидан сўнг) «Шахсий жасорати учун» ордени билан мукофотлади.

● Кеча Россия Федерацияси Олий судида «ГКЧП иши» бўйича суд жараёни яна ўз ишини орқага сурди. Бу гал судланувчи Валентин Варенниковнинг адвокати касаллиги бунга сабаб бўлди. Кеча Валентин Варенников суд жараёнини ўзининг ҳимоячисисиз давом эттиришга розилик билдирди.

● Москвадаги навбатдаги валюта савдосида АҚШ долларининг қиймати яна 10 рублга пасайиб, у 1169 рублни ташкил этди.

● Тожикистонда кичкинтойлар учун «Бойчечак» номи билан аталувчи журнал чиқа бошлади.

ХОРИЖДА

● Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг бир гуруҳ экспертлари кеча Ироқда ироқликларда оммавий қирғин қуроллари, баллистик ракеталар ва уларни ишлаб чиқарадиган воситалар мавжуд эмаслигига ишонч ҳосил қилиш мақсадида навбатдаги текширувга киришдилар.

● Афинада ўтаётган Атлантика шартномаси уюшмасининг ассамблеясида Болгария мудофаа вазири В. Александров Болгариянинг НАТОга кириш истаги тўғрисида баёнот берди.

● Кеча куннинг иккинчи ярмида абхаз армияси Очамчири шаҳрига кирди. Бу грузин армияси назорати остида турган энг сўнгги абхаз шаҳридир.

● Кеча Грузиянинг экс-президенти Звиад Гамсахурдиа Зугдидида ўтказилган митингда сўзга чиқиб, умумий сафарбарлик эълон қилди ва Эдуард Шеварднадзени кўнгилли равишда истеъфога чиқишга чақирди.

● Кеча Ҳиндистоннинг ғарбидаги Карнатака ва Махараштра штатларининг чегарасида соат 3 дан 56 дақиқа ўтганда Рихтер ўлчови бўйича 6,4 балл билан кучли зилзила бўлди. 6 минг киши ҳалок бўлди, 10 мингдан ортиқ киши жароҳатланди. Бу — сўнгги 25 йил мобайнида Ҳиндистонда юз берган энг кучли зилзиладир.

● Ичида 69 йўловчиси бўлган Хитой самолётини қўпорувчилар Тайванга олиб қочдилар. Эркак ва болали аёл бўлган бу қўпорувчилар Тайвань маъмурлари томонидан қўлга олиндилар. Самолётни олиб қочиш сабаблари аниқланмоқда.

● Фидель Кастро ҳукумати билан яширин музокаралар олиб борган Клинтон маъмурияти Гаванага Американинг федерал қамоқхоналарида сақланаётган 1500 кубаликлардан айримларини Гаванага қайтаришга қарор қилди.

БМТ БОШ АССАМБЛЕЯСИ МИНБАРИДАН ЎЗБЕКИСТОН ОВОЗИ ИЛК БОР ЯНГРАДИ

Мустақил Ўзбекистонимиз жаҳон ҳамжамиятига дадил қадамлар билан кириб бормоқда. Давлатимизни дунёнинг жуда кўп мамлакатлари тан олган. Ўтган йилнинг март ойида Бирлашган Миллатлар Ташкилотига аъзо бўлди. Ўшандан бери бу нуфузли ташкилот пештоқида бизнинг байроғимиз ҳилпираб турибди. Президентимиз Ислом Каримов жуда кўп мамлакатларга сафар қилди.

Президентимизнинг 26—28 сентябрь кунлари Нью-Йоркка қилган сафари ҳақиқатан ҳам тарихий воқеа бўлди: давлатимиз бошлиғи Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг 48-сессиясида катта нутқ сўзлади.

Атоқли сиёсатчилар ва журналистлар Ўзбекистон Республикаси Президентининг бу нутқини юксак баҳоладилар.

Ислом Каримовнинг Нью-Йорк сафари жуда самарали бўлди. У қисқа муддат ичида БМТ Бош котиби Бутрос Ғолий, Америка Қўшма Штатлари Президенти Б. Клинтон, БМТ Бош котибининг сиёсий масалалар бўйича ўринбосари Н. Гоулдинг билан учрашиб, суҳбатлашди. Американинг кўзга кўринган сиёсатчиси ва жамоат арбоби Г. Киссенжер Президентимизни ўз уйида азиз меҳмон сифатида қабул қилди ва машҳур «Ривер-Клуб»да унинг шарафига зиёфат берди. Зиёфатда йирик бизнесменлар иштирок этдилар.

Сафар давомида АҚШнинг «Морган Гаранти Траст компани» ва «Кемикел Банк» сингари йирик банклари раҳбарлари билан учрашувлар бўлди ҳамда битимлар имзоланди.

Машҳур «Ньюмонт майнинг» фирмаси раҳбариятининг «Плаза» меҳмонхонасида ўтказган қабули унутилмас воқеа бўлди. Бу маросимда АҚШнинг олтмишдан ошиқ нуфузли бизнесменлари иштирок этди. Қабулда Ўзбекистон Республикаси Президенти нутқ сўзлади ва кўплаб саволларга жавоб берди. Унинг деярли ҳар икки иборасидан кейин гулдурос қарсаклар янграб турди. «Биз — америкаликларни ҳайратга солиш қийин, аммо жаноб Каримов ўзининг жасурлиги ва дадиллиги билан барчамизнинг эътиборимизни жалб этди», «у иқтисоднинг жуда катта билимдони экан!», «у нафақат катта сиёсатчи иқтидорига эга, жуда нозиктаъб киши экан», «биз шу пайтгача юртларингизни яхши билмас эдик, Ислом Каримов билан мулоқот туфайли уни кашф этдик ҳамда бизда сизлар билан яқин ҳамкорлик қилиш истаги пайдо бўлди», «сизлар Президентларингиз билан фахрланишларингиз мумкин». Бу гаплар Америка Қўшма Штатлари йирик бизнеси раҳбарларининг қабулдан кейин айтган сўзларининг бир қисми, холос.

Ислом Каримов АҚШда истиқомат қилаётган ватандошларимиз билан ҳам учрашиб, қуюқ, самимий суҳбатлашди.

Анвар ЖЎРАБОЕВ, (ЎзА).

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ КЕКСА ФУҚАРОЛАРИГА

Муҳтарама онахонлар!
Меҳрибон отахонлар!

Ўзбекистон истиқлолининг учинчи йили бўсағасида сизларни Халқаро қариялар куни байрами билан қизғин қутлайман, сизларга сиҳат-саломатлик, бардамлик ва узоқ умр тилайман.

Мустақиллик халқимизнинг асрий орзу-армони эди. Бугун биз ватанимиз истиқлолининг учинчи йилига қадам қўйган, эканмиз, осойишталик ва иқтисодий барқарорликни таъминлашда, ишлаб чиқаришни узлуксиз ривожлантиришда, яратилган маънавий ва моддий бойликларимиз пойдеворларида сизларнинг жуда катта салмоқли ҳиссаларингиз бор.

Энг қийин ижтимоий-сиёсий исканжалар даврида ҳам сизлар мамлакатни ва миллатни яхлитлигича сақлай олдингиз. Бугунги авлод сизларнинг ана шу яратган бебаҳо бойликларингизга таяниб иш қилмоқда.

Мустақил Ўзбекистонимизнинг гуллаб-яшнаши учун сиз бундан кейин ҳам ёш авлоднинг меҳрибон маслаҳатгўйи ва жонкуяр мураббийси бўлиб қоласиз. Сизлар тўплаган бебаҳо тажрибаларингиз, тиллога тенг ўгит ва дуоларингиз фарзандларимизни эзгуликка етаклашига, мамлакатимиз шон-шуҳратини янада оширишга хизмат қилишига ишончим комил.

Илоҳо, Аллоҳ сизларни ватанимиз ва фарзандларимиз бахтига омон сақласин, хонадонларимиз файзи бўлишдек улкан бахт, узоқ умр ва фаровон ҳаёт бахш этсин.

Ўзбекистон Республикасининг Президенти
И. КАРИМОВ.

ХАЛҚАРО ҚАРИЯЛАР КУНИ БИЛАН!

МУҲТАРАМ отахон ва онахонлар!

Бирлашган Миллатлар Ташкилоти ташаббуси билан 1 октябрда учинчи марта ўтказилаётган Халқаро қариялар куни халқимизнинг азалий миллий қадриятлари — кекса кишиларнинг иззат-икромини жойига қўйиш, уларни эъзозлашдан иборат. Шарқнинг, айниқса Ўзбекистоннинг энг қадрли ва ҳурматли анъаналарига жуда мос тушади.

Ўзбекистон Республикасининг Президенти ҳурматли Ислом Абдуғаниевич Каримовнинг бозор иқтисодиётига ўтиш шароитларида аҳолини ижтимоий жиҳатдан ҳимоя қилиш юзасидан Фармонлари биринчи навбатда жамиятимизнинг энг мўътабар фуқаролари бўлган Сиз, қадрли отахон ва онахонлар манфаатларига қаратилгандир. Давлатимиз ва жамиятимиз Сизларнинг бугун қарор топаётган Истиқлолимиз учун фидойилигингизни, узоқ йиллар давомидаги қаҳрамон она бунёдкорлик меҳнатингизни, ҳозирги ва келажак авлоднинг бахтиёр турмушини таъминлаш учун чеккан заҳматларингизни юксак қадрлайди ва бундан доимо миннатдордир.

Ўзбекистон ўз давлат мустақиллигини мустаҳкамлаш, иқтисодиётда туб ислоҳотларни амалга ошириш, жамиятни янгилаш учун олиб бораётган улкан тарихий ўзгартишлар ишларида сизларнинг бой ҳаётий ва амалий тажрибангиз, ёшларга доно маслаҳатларингиз сув билан ҳаводек зарурдир.

Бугунги Халқаро қариялар куни муносабати билан Сиз, мўътабар отахонлар ва мунис онахонларга узоқ умр, мустаҳкам сиҳат-саломатлик ва тетиклик, катта бахт-саодат тилашга ижозат этгайсизлар.

Атҳамбек ФОЗИЛБЕКОВ.
Тошкент шаҳар Ҳокими.
1993 йил 1 октябрь.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ФАХРИЙЛАР ТАШКИЛОТЛАРИ ИТТИФОҚИ КЕНГАШИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН ВАЗИРЛИКЛАРИ ВА ИДОРАЛАРИ, ТАШКИЛОТЛАРИ, ЖАМОА ВА ДАВЛАТ ХЎЖАЛИКЛАРИ РАҲБАРЛАРИГА, БАРЧА ФУҚАРОЛАРИГА

МУРОЖААТНОМАСИ

Азиз ватандошлар!

Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош ассамблеяси 47-сессиясининг 1992 йил 11 ноябрдаги қарорига биноан 1992—2001 йилларда 1 октябрь — Халқаро қариялар куни деб эълон қилинган.

Ҳурматли қарияларимиз эътибор, ғамхўрлик ва ҳимояга муҳтож. Чунки улар шунчаки қариялар эмас, донишманд кишилар, бизнинг тарихимиз ҳамдир. Оқсоқолларимизга назар солайлик, уларнинг сўзларига қулоқ берайлик. Улар фақат қимматли маслаҳатлар беришади, ўтган аждодларимиз тажрибасини ўргатишади. Улар билан суҳбатлашсак имон-эътиқодимиз кучаяди, мустаҳкамланади. Биз улардан ҳаётга ишонч билан қарашни, қийинчиликларга сабот билан бардош беришни, ҳар қандай оғир вазиятда ҳам ҳалол, олижаноб ва адолатли бўлишни ўрганамиз.

Қарияларимизнинг турмуши биз яшаётган жамиятдаги ижтимоий фаровонликнинг кўрсаткичи ҳамдир.

Республикамиз раҳбарияти бутун жамият, жумладан, қариялар турмушини яхшилаш юзасидан аниқ чора-тадбирларни кўрмоқда. Шу мақсадда Президент нафақадорлар ва кекса кишиларнинг нафақалари ҳамда уларни ижтимоий жиҳатдан ҳимоя қилиш юзасидан бир неча бор фармон чиқарди. Мустақил республикамизда уруш ва меҳнат фахрийларига, ҳалок бўлган жангчиларнинг оилаларига, ёлғиз қарияларга турли имтиёзлар бериш тўғрисидаги қарорлар амал қилмоқда. Яқинда Олий Кенгаш сессияси «Фуқароларнинг пенсия таъминоти тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси қонунини қабул қилди. Бу қонун кекса кишиларнинг ижтимоий-иқтисодий аҳволини анча яхшилашга имкон беради.

Қонунда биринчи марта пенсиялар миқдорини ҳар бир фуқаронинг меҳнат стажи ва ишга қўшган ҳиссаси, хизматлари ва фаолиятининг турига, Улуғ Ватан уруши йилларида ҳарбий хизматчилар ва мамлакат ичкарисида меҳнат қилганларнинг жанговар ва меҳнат хизматларига қараб қатъий табақаланган ҳолда тайинлаш белгилаб қўйилди.

Бу — ижтимоий адолат қоидаларига тўла-тўкис мос келади.

Кекса кишилар — сиз билан бизнинг ота ва оналаримиз, бобо ва бувиларимиздир. Келинг, уларга ҳамиша меҳр оқибатли, эътиборли ва ғамхўр бўлайлик. Фақат байрам кунлари эмас, бегим кунларида ҳам қариндош-уруғларимизни, қўни-қўшниларимизни, хизматдошларимизни, қийин вазиятга тушиб қолган кексаларни унутмайлик ва уларга ёрдам берайлик.

Вазирликлар ва идораларнинг, корхоналар, муассасалар ва ташкилотларнинг, жамоа ва давлат хўжаликларининг ҳурматли раҳбарлари! 1 октябрь — Халқаро қариялар куни инсоний меҳр, эътибор ва ғамхўрликка муҳтож бўлган кишиларга ғамхўрлик қилишингизга имконият беради.

Ўзбекистон ёшлари! Шу куни кекса ота-оналарингиз ва қариндошларингизни, муаллим ва мураббийларингизни эсланг. Фақат уларга эмас, бошқа қарияларга ҳам меҳр-оқибат ва меҳр-шафқат кўрсатинг.

Азиз дўстлар! 1 октябрь кунини республикамиздаги ҳар бир қария учун байрамга айлантирайлик! Уларга ҳамдард ва меҳрибон бўлайлик!

Азиз оқсоқоллар, катта авлодга мансуб кишилар, сизларга чин қалбимиздан сиҳат-саломатлик, бахт-саодат, шодлик ва оилавий хотиржамлик тилаймиз. Мустақил ва гуллаб-яшнаётган Ўзбекистон Республикамизда турмушингиз кун сайин яхшиланаверсин!

● **Халқаро қариялар кунига бағишланган мақолалар ва шаҳримиз бир гуруҳ кексалари акс этган суратли лавҳа билан газетанинг 3-саҳифасида танишасиз.**

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ И. А. КАРИМОВНИНГ БМТ БОШ АССАМБЛЕЯСИНИНГ 48 — СЕССИЯСИДАГИ МАЪРУЗАСИ

Бош ассамблея раиси, элчи Амсанелли жаноблари!

Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош котиби Бутрос Бутрос Ғолий жаноблари!

Муҳтарам давлат бошлиқлари ва ташқи ишлар вазирлари!

Муҳтарам жаноби элчилар!

Хонимлар ва жаноблар!

Менга тарихда биринчи марта БМТ Бош ассамблеясида давлат бошлиғи ва мустақил Ўзбекистон вакили сифатида билдирилган шараф учун Сизларга ташаккур изҳор қилишга ижозат бергайсиз.

Бизнинг тасаввуримизда Бирлашган Миллатлар Ташкилоти — барча давлатларнинг, минтақаларнинг, бутун жаҳон ҳамжамиятининг энг муҳим муаммоларини муҳокама қилиш ва ҳал этиш учун тузилган ноёб ташкилотдир. БМТ — халқларнинг тинч-тотув яшашга бўлган эзгу иродасининг буюк рамзи, инсоният маънавий тараққиётининг ёрқин нишонасидир.

Туб тарихий ўзгаришлар даврида ҳозирги дунёнинг ўзаро алоқаси ва бир-бирига боғлиқлиги ортиб бораётгани равшан кўриниб турибди. Айни пайтда умуминсоний муаммоларни ўрганиш ва ҳал қилишда жаҳон миқёсидаги сиёсий восита сифатида БМТнинг дунё кўламидаги роли ва аҳамияти ошиб бормоқда.

Барча давлатлар тан олган Мустақил Ўзбекистон эндиликда БМТнинг тўла ҳуқуқли аъзоси бўлиб қоляпти. Республикада кўпгина мамлакатларнинг элчихоналари, турли халқаро ташкилотлар ишлаб турибди. Ўзбекистонда БМТ ваколатхонаси самарали ишлаётганини мамнуният билан таъкидлайман. Бу ваколатхона БМТ Бош котиби Бутрос Бутрос Ғолий жанобларининг шахсий ташаббуси билан очилди.

Фурсатдан фойдаланиб, мамлакатимнинг мустақиллигини тан олганликлари ва қўллаб-қувватлаганликлари учун Бирлашган Миллатлар Ташкилотига, БМТга аъзо бўлган барча давлатларга ўз халқим ва ҳукуматим номидан самимий миннатдорлик изҳор қилишни истайман.

22 миллион аҳолиси бўлган Ўзбекистон жўғрофий жиҳатдан ҳам, сиёсий жиҳатдан ҳам Марказий Осиёнинг ўзагини ташкил қилади. Дунёдаги энг қадимий цивилизациялардан бири мана шу минтақада пайдо бўлган. Қадим замонларда Буюк ипак йўли шу ердан ўтган.

Халқимнинг тарихи ўз илдизлари билан асрлар қаърига бориб тақалади ва уч минг йилдан кўпроқ даврни ўз ичига олади. Қадимий Турон, Мовароуннаҳр, Туркистон ҳудудида равнақ топган давлатлар жаҳон маданиятини ривожлантиришда ёрқин из қолдирган.

Тошкент, Самарқанд, Бухоро, Хива шаҳарлари жуда қадим замонлардан дунёга машҳур бўлган. Олис асрларда бу шаҳарлар Хитойдан Испаниягача, Европадан Ҳинд океанигача алоқа боғлаган.

Бу шаҳарлар улуғвор меъморчилик обидалари билангина шуҳрат қозониб қолмай, айни пайтда бутун дунёдан буюк мутафаккирлар ва ижодкорлар интилган жойлар ҳам бўлган. Самарқандни ўз давлатининг пойтахти қилган буюк Темур олимларга, файласуфларга, меъморларга, шоирлар ва машшоқларга ҳомийлик қилиши билан шуҳрат қозонган.

Маънавий, илмий ва эстетик қадриятлар халқимизнинг турмуш тарзида, анъанавий маданиятида муҳим ўрин олган. Биз ўзимизнинг тарихимизни ва жаҳон цивилизациясини ривожлантиришга бебаҳо ҳисса қўшган буюк аждодларимиз — Шарқнинг мутафаккирлари Ал-Бухорий, Ат-Термизий, Аҳмад Яссавий, Баҳоуддин Нақшбанд, Ал-Хоразмий, Беруний, Ибн Сино, Навоий, Улуғбек ва бошқаларни эъзозлаймиз ҳамда улар билан фахрланамиз.

Мустақилликни эълон қилиб, Ўзбекистон ўзининг маънавий қадриятларини ва ақлий салоҳиятини қайта тиклаш даврига, иқтисодий, сиёсий ва ижтимоий соҳаларда туб ўзгартишлар даврига қадам қўйди.

Биз очиқ бозор иқтисодиётига ва кучли ижтимоий ҳимоя тизимига эга бўлган ҳуқуқий, демократик ва дунёвий жамият барпо эта бошладик. Сиёсий институтларнинг ривожланиши, йўналишлари ва шакллари хусусида халқимизда якдиллик бор. Демократик ўзгартишлар йўлида сезиларли силжишлар бўляпти.

Ўтган йилнинг декабрида Ўзбекистон Республикасининг тамоман янги асосий қонуни қабул қилинди. Халқаро холис экспертлар унга юқори баҳо беришди. Бизнинг Қомус демократик конституцияларга қўйиладиган юксак талабларга жавоб беради, инсон ҳамда фуқаронинг барча ҳуқуқлари ва асосий эркинликларини кафолатлайди.

Ўзбекистонда давлат бошлиғи ва парламентга эркин ва муқобил асосда умумхалқ сайловлари ўтказилди. Давлат идоралари ўртасида ҳокимият ваколатлари аниқ ажратиб қўйилган. Кўп партиявийлик тобора ривожланяпти.

Юз йилдан кўпроқ вақт ўтгач, халқимиз яна озод бўлиб, ўз тақдирини ўзи ҳал қилиш, маданиятини бойитиш, маънавий қайта уйғонишни таъминлаш имкониятига эга бўлди.

Республикада юздан зиёд халқлар ва элатлар яшаб турибди. Бизда барча этник гуруҳларга миллий маданиятларини, анъаналарини, тилларини ривожлантиришлари учун катта ва етарли имкониятлар бериляпти. Ўтиш даврининг қийинчиликларига қарамай, Ўзбекистонда сиёсий барқарорлик, тинчлик ва миллатлараро тотувлик сақланиб қолаётганлиги билан фахрланамиз.

Ўзбекистон Республикаси — кучли ва кенг имкониятли, ноёб табиий бойликларга эга, истиқболи порлоқ мамлакат. Аҳолининг 50 фоизга яқини 18 ёшгача бўлган ёшлардир. Республика пахта етиштириш бўйича жаҳонда учинчи ўринни, олтин қазиб чиқаришда — саккизинчи, мис қазиб чиқаришда ўнинчи ўринни, нодир металлар ва стратегик хомашё заҳиралари бўйича салмоқли ўринни эгаллаб турибди. Ғоят катта энергетика ресурсларига ва бошқа кўпгина бойликларга, ҳунармандчилик, савдо-сотиқ ва деҳқончиликнинг қадимий анъаналарига эга бўлиб, саёҳат учун ажойиб бир ўлкадир.

Республика кучли илмий, ақлий ва маънавий салоҳиятга эга. Олимларимиз математика, физика, биология соҳасида олиб бораётган илмий-тадқиқотлар минтақамиздан ташқарида ҳам яхши маълум. Аммо бизнинг энг асосий бойлигимиз — ўз шаъни ва қадр-қимматини ҳис эта олиши билан ажралиб турадиган кўнгли очиқ, меҳнатсевар, меҳмондўст ва мағрур халқимиздир.

Озод Ўзбекистон жамиятни ислоҳ қилишнинг бурунги ҳолатидан демократик жамият ва бозор иқтисодиёти қадриятларига ўтишнинг ўзига хос йўлини танлаб олди. Шу билан бирга биз иқтисодиёти ҳаддан ташқари из-

(Давоми 2-бетда).

1 ОКТЯБРЬ — ХИТОЙ ХАЛҚ РЕСПУБЛИКАСИ ДЕБ ЭЪЛОН ҚИЛИНГАН КУН

ТОБОРА РИВОЖЛАНАЁТГАН АЛОҚАЛАР

Куни кеча Абдулла Қодирий номли Тошкент давлат маданият институтида Хитой Халқ Республикаси миллий байрамига бағишланган анжуман бўлиб ўтди. Анжуманни Ўзбекистон Республикаси маданий-маърифий алоқалар миллий уюшмаси раиси Наим Ғойибов очиб жумладан шундай деди:

— Бундан 44 йил олдин Хитой Халқ Республикаси деб эълон қилинган бўлса, шу йиллар ичида қўшни давлатда оламшумул ўзгаришлар жуда кўп бўлди. Илғор технологияга эга бўлган мамлакат янада тараққий этиб боряпти. Бизнинг Хитой билан алоқамиз республикамиз мустақиллигидан сўнг мисли кўрилмаган даражада ривожланмоқда. Президентимизнинг ўтган йили Хитойга қилган расмий ташрифи ҳар икки давлатнинг фан, маданият ва иқтисодий алоқаларининг ривожланишида муҳим ўрин тутади. Бундан ташқари, Ўзбекистонда биринчилардан бўлиб Хитой Халқ Республикаси элчихонаси иш бошлагани ҳам дўстона алоқаларимиз тобора яхшиланиб бораётганидан далолатдир.

Республикамизда Ўзбекистон — Хитой жамияти ишлаб турибди. Жамият турли мавзуларда ибратли тадбирлар ўтказиб, ҳар икки давлат маданияти, урф-одати, санъатини кенг тарғиб қилмоқда. Республикамизда Хитой Халқ Республикасининг кўргазмаси ўтказилгани ҳам бунга мисол бўла олади. Бугунга келиб 1000 дан ортиқ хитойлик талабалар республикамиздаги олий ўқув юртларида таҳсил олишмоқда.

Хитой Халқ Республикаси миллий байрамига бағишланган анжуманда сўзга чиққан ХХРнинг Ўзбекистондаги фавқулодда ва мухтор элчиси Хуань Хэнгуан ва «Ўзбекистон — Хитой» жамияти президенти, жаҳон тиллари институти ректори Жамолиддин Бўроновлар ҳам икки қардош давлатларнинг юксалиб бораётган алоқалари, дўстлик ришталарни янада маҳкамроқ боғлашда камарбаста бўлажаклари ҳақида гапирдилар.

Айни пайтда Хитой билан Ўзбекистон ўртасида темир йўл, транспорт, ҳаво йўли орқали ҳар томонлама алоқаларни йўлга қўйиш ҳақида келишувлар олиб борилаяпти. Умид қиламизки, яқин кунлар ичида барча соҳадаги ҳамкорликлар ўзининг амалий аксини топади.

Хитой Халқ Республикаси миллий байрамига бағишланган анжуманда Ўзбекистон Республикаси ташқи ишлар вазирининг биринчи ўринбосари Шаҳобиддин Зиёмов иштирок этди.

Эркин ЭСИРГАДИЕВ.

Обуна—94

Яна бирга бўлишга ишонамиз

1 ОКТЯБРДАН бошлаб «Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонасида чоп этиладиган газета ва журналлар учун 1994 йилга обуна бошланди. Тошкент шаҳрида обунани 175 та алоқа бўлими ва 6 та туман корхоналари расмийлаштирадилар.

— Республикада чоп этиладиган газета ва журналлар рўйхати, уларга обуна баҳоси кўрсатилган ягона каталоглар бу алоқа корхоналарига жўнатилди, — дейди «Тошкент почтаси» шаҳар ишлаб чиқариш корхонаси бошлиғининг ўринбосари З. М. Валитова. — Бундан ташқари республикамизда «Аргументи и факти», «Медицинская газета», «Рабочая трибуна», «Советский спорт», «Труд», «Азия» газеталарига ҳам 1994 йилнинг биринчи ярми учун обуна бўлиш мумкин. Уларга обуна нархлари бу нашрларни минтақаларга етказиб бериш сарф-харажатларига қараб белгиланган.

«Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» шаҳар газеталари 1994 йилда ҳозиргидек ҳафтасига беш марта чоп этилади. Таҳририятимиз бу газеталарга доим содиқ бўлиб келган муштарийлар келгуси йилда ҳам «Оқшом» билан алоқаларини узмасликларига ишонадилар. Газетамиз ўз ўқувчиларига маъқул тушган анъанавий саҳифа ва рукнларидан ташқари янги ижодий режаларга ҳам эга.

«Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» газеталарига республикамиздаги барча вилоят ва шаҳарлардаги алоқа бўлимларида бирор чеклашларсиз бир йўла 1994 йилга, ярим йилга ёки бир неча ойга ёзилиш мумкин.

Сизларга индексимизни яна бир бор эслатиб қўймоқчимиз: 64690. «Тошкент оқшоми» учун бир йиллик обуна баҳоси нашрни обуначиларга етказиш сарф-харажатлари билан 22 минг 620 сўм, ярим йилга эса — 11 минг 310 сўм.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ И. А. КАРИМОВНИНГ БМТ БОШ АССАМБЛЕЯСИНИНГ 48 — СЕССИЯСИДАГИ МАЪРУЗАСИ

(Давоми. Боши 1-бетда).

дан чиққан ва экологияси бузилган республика қисқа давр ичида бундай меросни ўзгартириши ва ўнглаб олиши мумкин эмаслигини биламиз. Бу ҳудуд, аслини олганда, собиқ ССР Иттифоқи таркибида хомашё манбаи бўлиб келган. Бу ердан арзон хомашё олиб чиқиб кетилиб, унча сифатли бўлмаган тайёр маҳсулот келтирилар эди.

Биз аҳолининг табиий ўсиши юқори бўлган, республикада иш билан таъминлаш соҳасида жиддий муаммолар ва талайгина моддий қийинчиликлар мавжуд шароитда жамиятни иқтисодий ва маънавий жиҳатдан ривожлантириш сиёсий ислоҳотлардан олдинда бориши кераклигини яхши биламиз.

Мустаҳкам қонунчилик негизини, ҳуқуқий маданиятни, қарашлар ва фикрларнинг хилма-хиллиги билан муроса қилишни ва холислик руҳиятини тайёрлаш зарур. Энг муҳими эса кейинги 75 йил мобайнида яшаб келган маъмурий-буйруқбозликдан иборат тоталитар тақсимот тизими юзага келтирган одамлар руҳиятини, уларнинг тафаккурини ўзгартириш лозим.

Биз кейинги вақтларда собиқ социалистик лагернинг талайгина мамлакатларида бир неча марта кузатганимиздек, зиддиятли ёндашув, воқеаларни ўйламай-нетмай жадаллаштириш кескин можароларга, фуқароларнинг бир-бирига қарама-қарши туришига, миллатлараро тўқнашувларга, ечимини кутаётган муаммоларнинг янада чуқурлашиб кетишига, эркин бозор иқтисодиёти ва демократик ислоҳот ғояларининг барбод бўлишига олиб келиши мумкин.

Эндиликда дунёда жамият ва ижтимоий иқтисодий тараққиётнинг ҳар қандай мамлакат учун бир хилда мақбул бўлган ҳаммабоп йўллари йўқлиги равшан бўлиб қолди. «Капиталистик» ва «социалистик» деган тушунчалар ўртасидаги фарқ амалда йўқ бўлиб боряпти. Мафкуравий ақидалардан холи бўлган янги эркин тафаккурни шакллантириш зарурати етилди. Бундай тафаккур ҳар бир мамлакатнинг сифат жиҳатдан янгича ҳолатга ўтишида ғоят хилма-хил шакллар ва йўлларни очиб беради.

Биз аниқ вазиятга, ўзбек халқининг руҳияти ва анъаналарига асосланиб, ўз ислоҳотларимизнинг асосий тамойилларини ишлаб чиқдик.

Биринчидан, биз иқтисодиётнинг сиёсатдан устуворлигини, ҳам ички, ҳам ташқи иқтисодий муносабатларнинг мафкурадан холи бўлишини эълон қилдик.

Иккинчидан, биз ўтиш даврида давлат бош ислоҳотчи ва республикада амалга оширилаётган демократик ўзгартишларнинг изчил ташаббускори бўлиши керак, деб ҳисоблаймиз.

Учинчидан, бу — қонунчиликни, ҳуқуқнинг устуворлигини таъминлашдир.

Тўртинчидан, фуқароларнинг, айниқса кам даромадли фуқароларнинг, давлат ва жамиятнинг мададига муҳтож бўлган барча кишиларнинг манфаатларини ҳимоя қиладиган кучли ижтимоий сиёсат биз учун ниҳоятда муҳим.

Ва, ниҳоят, бешинчидан, бизнинг шароитимизда бозор муносабатларига ўтиш босқичма-босқич, тадрижий йўл билан амалга оширилиши керак. Доно халқимиз айтганидек: «янги уй қурмай туриб, эскисини бузма».

Демократик ислоҳотлар учун жамиятнинг барқарорлиги ва давлатнинг хавфсизлиги ҳаётий заруратдир. Буларсиз бошқа масалаларни амалда ҳал қилиш мумкин эмас. Ўзбекистон барча минтақаларда ва аввало Марказий Осиёда хавфсизлик ва барқарорликни таъминлаш учун қатъият ва изчиллик билан ҳаракат қилиб келяпти. Минтақамизнинг хусусияти, унинг жўғрофий-сиёсий мавқеи шундайки, воқеаларнинг салбий ривожланиши оқибатида у бутун дунёда беқарорликнинг катта манбаларидан бири бўлиб қолиши мумкин.

Шуни айтиб ўтиш кифояки, Марказий Осиёда ҳар хил этник ва диний гуруҳларга мансуб бўлган салкам 60 миллион киши яшайди. Бу ерда ядро қуроли, шунингдек, катта вайронгарчилик кучига эга бўлган оддий қурол-яроғлар тўпланган. Шу минтақадаги тўқнашувлар олдиндан айтиб бўлмайдиган миқёслардаги фалокатларни келтириб чиқара олади.

Шу муносабат билан Тожикистондаги ва тожик-афғон чегарасидаги вазият тўғрисида гапирмасдан бўлмайди. Унда қатнашувчи кучларнинг сиёсий манфаатлари хусусида баҳс юритиш мумкин. Аммо шу нарса шубҳасизки, Тожикистондаги қонли можаро томонлардан бирининг ғайриқонуний равишда, қурол кучи ва қўрқитиш йўли билан ҳокимиятни босиб олишга ҳамда уни ташқаридан тўхтовсиз моддий ва мафкуравий жиҳатдан аралашиш йўли билан қўллаб-қувватлашга уринишлар натижасида юзага келди. Бунинг оқибатида кўпгина сиёсий кучлар, жамиятнинг турли табақалари қуролли тўқнашувга жалб этилиб қолди. Бу тўқнашув халқаро тус касб этди. Чунки ҳукуматга қарши кучларнинг жанговар тузилмаларини тайёрлаш, пул ва ҳарбий техника билан таъминлаш манбалари Тожикистондан ташқарида эди.

Ўзбекистон ҳукумати Тожикистонда ва тожик-афғон чегарасида можаронинг давом этаётганлигидан ташвишда. Аввалambor бунинг сабаби шуки, асрлар мобайнида Марказий Осиё халқлари иқтисодий, маънавий ва маданий жиҳатдан чамбарчас боғлиқ бўлишган. Ҳозирги вақтда мазкур минтақанинг кўпгина мамлакатлари ўртасида аслида том маънодаги чегаралар йўқ. Шу боисдан ҳар қандай нуқтадаги можаро соф жўғрофий сабабларга кўра бутун минтақани қамраб олиш хавфини туғдиради.

Можаро содир бўлаётган жойларда ғоят кўп миқдорда замонавий қурол-яроғ ҳеч бир назоратсиз тўпланаётганлиги ҳам бизни ташвишга солаяпти. Бу қурол-яроғлар қаердан келаяпти ва улар жангарилар билан террорчиларнинг қўлига қандай тушиб қолаяпти? Биродаркушлик урушлари бўлаётган жойларга қуролларнинг бундай оқимини тўхтатиш учун жаҳон ҳамжамияти нима қилаяпти ва нималар қилиши лозим? Халқларнинг манфаатларига, миллатларнинг тақдирига ва миллионлаб кишиларнинг ҳаётига дахлдор бўлган бу саволлар ўз жавобини кутаяпти.

Тожикистонлик қочоқлар муаммоси можаро алангасида мисли кўрилмаган кескинлик касб этди. Ўн минглаб тинч аҳоли туғилиб ўсган жойларини ташлаб кетишга мажбур бўлди. Ўзбекистон Тожикистонга озиқ-овқат, энг зарур моллар юбориб турибди. Қочоқларнинг қайтишига ёрдам бераяпти. Инсонпарварлик ёрдами кўрсатишда БМТ муассасаларига Термиз бюроси орқали баҳоли қудрат кўмаклашаяпти.

Ўзбекистон жангариликни, террорчиликни, ҳар қандай кўринишдаги диний фанатизм ва ақидапарастликни қатъиян қоралайди. Биз можарони сиёсий воситалар ёрдамида тинч йўл билан ҳал қилиш, бир-бирига қарши курашувчи томонлар ўртасида музокаралар олиб бориш, мустақил давлатларнинг ички ишларига аралашмаслик тарафдори бўлиб, тожик халқига ва аввало Афғонистондан қайтиб келаётган қочоқларга бундан буён ҳам инсонпарварлик ёрдами беришга тайёрмиз.

Ўзбекистон Тожикистондаги можаронинг бошиданоқ вазиятни синчиклаб ўрганиш ва унинг БМТ доирасида бартараф этилишини таъминлаш ниҳоятда зарурлигига БМТ Бош котиби жаноб Бутрос Бутрос Ғолийнинг эътиборини икки марта жалб қилди.

Биз модомики, можаро унда қатнашувчиларнинг таркибига, кўламлари ва оқибатларига кўра халқаро можаро бўлганлиги учун уни бартараф этиш ҳам халқаро куч-ғайратлар асосида амалга оширилиши керак, деган фикрдан келиб чиқамиз.

Тожикистондаги можаро хусусида ташвиш билдириб, унга тез эътибор берганлиги ва куч-ғайрат сарфлаганлиги учун биз БМТдан, унинг Бош котиби жаноб Бутрос Бутрос Ғолийдан миннатдормиз ва жаҳон ҳамжамияти тинчлик ишига қўшилган бу ҳиссага муносиб баҳо беришига ишончимиз комил. Минтақада БМТ Бош котибининг махсус элчиси жаноб И. Киттани раҳбарлигидаги миссия самарали ишлаяпти. Бизнинг назаримизда, у тўплаган материал БМТ Хавфсизлик кенгашининг мажлисида можаронинг характери ва ҳаракатлантирувчи кучлари тўғрисида объектив хулосалар чиқариш имконини берди.

Шунга қарамай, ҳозирги вазиятга асосланиб, нафақат Тожикистонда, балки Афғонистонда ҳам тожик-афғон чегарасидаги аҳволга етарлича эътибор берилаяпти деб айтиш қийин. Ушбу можаронинг миқёслари ва потенциали, бутун дунёга хавф солаётган ҳалокатли оқибатлари ҳали тўла-тўкис англаб етилгани йўқ. Фурсатдан фойдаланиб, мен Бош ассамблея сессиясининг қатнашчиларини мазкур муаммони ҳал қилиш йўллари тўғрисида ўзларининг амалий фикр-мулоҳазаларини билдиришга чақираман.

Ўзбекистон Марказий Осиёда хавфсизлик, барқарорлик ва ҳамкорлик масалалари бўйича БМТнинг доимий ишловчи семинари чақирилишини айни муддао деб ҳисоблайди. Тинчлик ўрнатишда қадимий анъаналарга эга бўлган, халқаро ҳамкорлик ва миллатлараро тотувлик руҳи билан йўғрилган шаҳар сифатида Тошкент БМТнинг ана шундай семинари ўтказиладиган жой бўлишга тайёр. Доимий ишловчи семинарда жаҳонда умумий хавфсизлик сиёсати доирасида ва БМТ Низомининг 52-моддасига мувофиқ манфаатдор мамлакатлар Марказий Осиёда минтақавий хавфсизликнинг ишончли тизимини вужудга келтириш имкониятларини муҳокама қила олур эдилар. Бундай тизим можаролар ва урушлар юзага келган ҳолларда тинчликни сақлаш ва қайта тиклаш борасидаги чора-тадбирларни, жумладан, тинчликни ва чегараларнинг яхлитлигини бузмоқчи бўлганларга қарши дипломатик, молиявий, иқтисодий ҳамда бошқа тусдаги коллектив жазо чораларини кўзда тутиши, ушбу минтақада барқарорлик ва мустаҳкам тинчлик ўрнатиш бўйича БМТ учун тавсияномалар ишлаб чиқиши мумкин бўлур эди.

Ўзбекистон жаноб Бутрос Бутрос Ғолийнинг 1992 йил 31 январда хавфсизлик кенгашида баён қилинган «Тинчлик кун тартиби»да таклиф қилганидек, ер юзида хавфсизликни таъминлашда жаҳон ташкилоти сифатида БМТнинг янги ролига эришиш йўлларини қўллаб-қувватлайди. Биз БМТ Бош котиби жаноб Бутрос Бутрос Ғолийни Марказий Осиё минтақасига, жумладан, Ўзбекистон Республикасига келишга таклиф қиламиз. Ишончим комилки, БМТ ва унинг Бош котибининг обрў-эътибори ушбу минтақада воқеалар салбий ривожланишининг олдини олиш ва бунга йўл қўймаслик имконини беради.

«Кун тартиби»да жаноб Бутрос Бутрос Ғолий ҳозирги дунё учун можароларнинг олдини олиш дипломатияси аҳамиятига катта эътибор беради. Бу эса бизнинг нуқтаи назаримизга тўла мос келади. Мана шу юксак халқаро минбардан туриб, БМТни ўзининг тинчликпарвар фаолиятини, айниқса, можаролар чиқадиган жойларда тинчлик ўрнатиш фаолиятини янада кучайтиришга чақиришни истардим.

Шуни эътироф этишга тўғри келадики, кўп ҳолларда нуфузли халқаро ташкилотлар можароли вазиятларга, ифодали айтганда, ёнғин ҳиди эндигина чиқаётган пайтда эмас, балки батамом ловуллаб кетганда, бартараф этиш қийин бўлиб қолгандан кейингина эътибор бера бошлайдилар. Жаҳон ҳамжамияти можаролар кучайишининг олдини олиш мақсадида кўп ҳоллардаги бефарқ кузатувчи ролидан фаол тинчликпарвар мақомига ўта бориши керак.

Шу муносабат билан БМТ Хавфсизлик кенгаши ҳузурида юзага келаётган халқаро можароларни таҳлил қилиш ва оқибатини белгилаш бўйича махсус гуруҳ ташкил этилиши мақсадга мувофиқ деб ҳисоблаймиз. Бундан мақсад тегишли қарорлар қабул қилиш учун Хавфсизлик кенгашига, БМТнинг бошқа бўлинмаларига, бутун жаҳон ҳамжамиятига зудлик билан тавсияномалар тайёрлашдан иборатдир.

Ҳозирги замон воқелиги шундайки, бир мамлакатнинг хавфсизлиги бошқа давлат ҳисобидан таъминланиши мумкин эмас. Минтақа хавфсизлигини бутун жаҳон хавфсизлиги муаммоларидан ажратиб бўлмайди. Шунга асосланиб, Ўзбекистон ядро қуролининг батамом тугатилиши учун, ядро қуролини тарқатмаслик тўғрисидаги шартноманинг самарали амал қилиши ва унинг ҳеч бир муддатсиз узайтирилиши учун ҳаракат қилади. Бизнинг республикамиз ана шу шартноманинг амал қилиш муддатини узайтиришга оид конференцияга тайёргарлик музокараларида фаол қатнашади. Ўзбекистон Марказий Осиё минтақаси ядросиз зона деб эълон қилинишининг қатъий тарафдоридир.

Биз кимёвий қуролни тақиқлаш конвенциясига қўшилиш тўғрисидаги ҳамда бактериологик қуролни тақиқлаш муаммолари бўйича зарур музокараларни ҳам масъулият билан ўтказиш ниятидамиз. Ўзбекистон Марказий Осиё минтақасида кимёвий ва бактериологик қуролнинг тарқатилиши устидан халқаро назорат ўрнатиш зарур, деб ҳисоблайди.

Биринчи навбатдаги муаммолар орасида наркобизнесга қарши умумий саъй-ҳаракатларни кучайтириш масалаларига алоҳида эътибор қаратилишини истардим. Биз ана шу иллатга қарши курашда кенг кўламли ҳамкорлик тарафдоримиз. Жаҳонда ишлаб чиқарилаётган ва истеъмол қилинаётган наркотик моддаларнинг талайгина қисми Марказий Осиёда тайёрланаётганлиги ёки у орқали ташиб ўтилаётганлиги сир эмас. Наркобизнеснинг транзит йўналишлари бир минтақада жамланишининг ўзиёқ мана шу даҳшатли ҳодисани тугатишда жаҳон ҳамжамияти ўз имкониятларини жамлаб, ишга солиши учун етарли асос бўлади. Ўзбекистон барча манфаатдор мамлакатлар ва ташкилотлар билан бу борада ҳамкорлик қилишга тайёр. Наркобизнесга қарши курашда биргаликдаги куч-ғайратларни мувофиқлаштириш учун Марказий Осиёда БМТнинг минтақавий комиссияси тузилишини биз қутлаган бўлур эдик.

Биз атроф муҳитни назорат қилиш ва жаҳон миқёсидаги экологик фалокатларнинг олдини олишда БМТнинг роли кучайтирилишини ҳам ёқлаб чиқяпмиз. Мана шу олижаноб вазифани амалга оширишда ҳар жиҳатдан кўмак беришга тайёрмиз.

Дунёдаги кўпгина минтақалар каби Марказий Осиё ҳам ғоят катта миқёсдаги экологик офатларга дуч келяпти. Энг аввало бу Орол денгизи фожиасига тааллуқли. Кейинги йилларда унинг ҳажми уч баравардан кўпроқ қисқарди, майдони икки баравар камайди, қирғоқ 80 километрга чекинди, сувнинг минераллашув даражаси тўрт бараваргача ошди, ҳайдаладиган икки миллион гектар ерни қум босди, чанг-тўзонлар бўрони 300 километр ва ундан кўпроқ масофага етиб борадиган бўлди. Мана шуларнинг ҳаммаси минтақадаги санитария ҳолатига салбий таъсир кўрсатмоқда. БМТ экспертларининг фикрига кўра, Орол муаммоси ўзининг экологик ва ижтимоий-иқтисодий оқибатлари жиҳатидан 20-асрнинг энг катта офатларидан бири бўлиб қолди.

Орол денгизининг ҳалокати бутун дунё учун олдиндан айтиб бўлмайдиган оқибатлар келтириб чиқармоқда. Биз жаҳон ҳамжамиятига мурожаат қилиб, Оролни ва Оролбўйини қутқаришда ёрдам беришга чақирамиз.

Фалокатнинг ҳақиқатан ҳам жаҳон миқёсида эканлигини эътиборга олиб, Ўзбекистон БМТнинг Орол муаммоси бўйича махсус комиссияси ташкил қилинишини ёқлаб чиққан бўлур эди. Бу комиссия минтақадаги ҳукуматлар билан келишган ҳолда ва БМТнинг имкониятлари орқали халқаро кучлар ва маблағларни мана шу экологик фожиани бартараф этишга жалб қилган бўлур эди. Дастлабки қадам сифатида мазкур комиссия ушбу муаммо бўйича Нукус шаҳрида БМТ ҳомийлигида халқаро конференцияни тайёрлаши мумкин бўлур эди.

Хонимлар ва жаноблар!

Ўзбекистон «совуқ уруш» тугаши даврида мустақил бўлди. Ана шу давр БМТ ва жаҳон ҳамжамияти олдида йиғилиб қолган муаммоларнинг жамики мажмуига сергаклик билан янгича баҳо беришни тақозо қилади. Биз Шимолдаги тараққий этган мамлакатлар билан Жанубдаги ривожланаётган давлатлар ўртасида ҳадиксираш кучайганлигидан хавотирдамиз. Шарқ билан Ғарб ўртасида мавжуд аввал бўлган мафкуравий муросасизлик эндиликда миллий ва диний заминдаги муросасизлик билан алмашаётгани хусусида таассуф билдирамиз. Биз ақидапарастлик, экстремизм, террорчилик тамойилларининг кучайганлигидан ташвишдамиз.

Бизнинг назаримизда вужудга келган шароитда инсоният тараққиётини чигаллаштириб юбориши мумкин бўлган янги можароларнинг олдини олишда айни БМТ асосий восита бўлиши керак. Шу муносабат билан биз БМТнинг энг муҳим органи — Хавфсизлик кенгаши ҳозирги дунёнинг ижтимоий-иқтисодий, этник-маданий, диний, маънавий жиҳатдан ғоят хилма-хиллигини баб-баравар тарзда акс эттириши, ўзининг таркиб топган консерватив тузилмасини қайта кўриб чиқиши учун ҳам самарали чора-тадбирлар белгилаш зарурати ниҳоятда етилди, деб ҳисоблаймиз.

Жаҳон халқлари янги минг йиллик бўсағасида турибдилар. Улар ўз келажакларининг порлоқ, истиқболли бўлишини истайдилар. Жаҳон миқёсидаги мафкуравий қарама-қаршиликларнинг ағдар-тўнтарлари ўтмишда қоляпти. Халқларнинг тинчлиги, ҳамкорлиги, ўзаро хавфсизлигидан бошқа йўл йўқ эканлигига қатъий ишонч ортиб боряпти.

Ҳақиқатан ҳам, инсониятнинг эртанги куни қандай бўлар экан? У янги даврга қай ҳолда кириб боради. Ўтмишнинг оғир меросини бартараф эта оладими? Ўзаро ҳадиксираш, ишончсизлик, ҳукм ўтказиш ҳоллари йўқ бўлиб кетганда давлатлараро муносабатларда рўй-ростлик ва самимийликнинг шундай даражасига эришадими? Миллатлар ҳамжамиятининг келажаги мана шу саволларга бериладиган жавобларга боғлиқ. Ўзбекистон жаҳон ҳамжамиятининг муштарак манфаатлари билан узвий боғлиқ ҳолда, унинг замонавий ривожланиш даражасига хос бўлган чуқур демократик жараёнлар ўзанида устувор миллий мақсадларга эришиш сари қатъият билан бориш ниятидадир. Ўзбек халқини инсониятнинг ягона оиласида осон бўлмаган, аммо буюк келажак кутаётганлигига ишончимиз комил.

Эътиборингиз учун ташаккур!

* Дилкаш суҳбатлар

ИНСОННИНГ САОДАТИ — ХОТИРЖАМ ТУРМУШИДА

● Бугунги кунда турмушни ойнаи жаҳонсиз тасаввур қилиш мушкул. Ҳар куни қайсидир кўрсатувдан таъсирланамиз, актёрларнинг истеъдоди ўзига мафтун этади, тележурналистларнинг ахборот етказишдаги тезкорлиги бизни қойил қолдиради, қайсидир кўрсатувлардан эса чуқур ўйга толамиз. Тележурналистлар маҳоратига тасанно айтамизу, аммо улар билан ёнма-ён юриб тер тўкадиган, ишнинг тенг ярмини ўз зиммасига оладиган операторлар ҳеч кимнинг хаёлига келмайди.

Рафаэль Камолов номи деярли ҳаммага таниш. Аммо кўча-кўйда уни ҳамма ҳам танийвермайди. У кўпчиликни экран орқали таниқли қилган. Ўзини эса кўпчилик билмайди.

— Рафаэль ака, гарчи техника билан боғлиқ бўлган соҳа кишиларининг иши барчани қизиқтиравермаса ҳам телеоператорлик касби қандайдир маънода бундан мустасно. Шунинг учун ҳам нима учун айнан шу касбни танлаганингиз қизиқ ҳол.

— Болалигимда «Пахтакор» ўйингоҳига дўстларим билан бориб, футбол томоша қилишни ёқтирардим. У ерга борганда ўйиннинг қандай боришини эмас, кўпроқ суратга олаётган операторларни кузатардим. Қайси бирида қизил чироқ ёнса ўша камера ойнаи жаҳонга тасвир узатишини билардим. Онам эса Ёш томошабинлар театрида ишларди. Мени репетицияларга тез-тез олиб борарди. Яна бир ҳол. «Алибобо ва қирқ қароқчи» фильмини кўрганмисиз? Унда Маржина исмли қизни бир чол эл ичида 200 динорга сотиб олади. Ўша чол ролини ўзбек актёри Учқун Раҳмонов ўйнаган эди. Ўрта мактабда ўқиб юрган кезларим у киши раҳбарлик қилган Кашшофлар уйидаги театр тўгарагига ҳам қатнаб турардим. Мактабни тугатиб Тошкент электротехника ва алоқа институтига ҳужжатларимни топширдим. Мақсадим телеоператор бўлиш эди. Аммо омадим чопмади. Тушкунликка тушганимни кўрган отам мени қайси вазифа бўлишдан қатъи назар ишга қабул қилишни сўраб телевидение раҳбарига мактуб ёзди. Мактуб инобатга ўтиб телевидениеда оператор ассистенти вазифасида ишлай бошладим. Кўрсатувлар таркибини ўқиётган сухандон қаршисида телекамера ўрнатилган бўлиб, мен уни назорат қилардим. Шу тариқа 2 йил ишладим. Сўнгра армия хизмати, хизматдан қайтиб, Театр ва рассомлик институтининг режиссёрлик факультетига ҳужжатларимни топширмоқчи бўлдим. Чунки оператор олий маълумотли бўлиши керак. Аммо оператор ассистенти бўлиб ишлаётганим учун ҳужжатларимни қабул қилишмади. Мана, 24 йилдан буён телевидениеда ишлаб келаман. Шу даргоҳ мен учун университет бўлди. Мен эса ҳанузгача унинг талабасиман.

— Телевидениедан узоқроқ бўлган киши оператор хизматининг ҳақиқий қадрини яхши билмайди.

— Бунинг ўзига хос сабаблари бор. Аввало студияда штативга ўрнатилган камерани режиссёр буйруғига кўра ҳаракатга келтириш унчалик қийин иш эмас. Елкада олиб юриладиган 12 килограммли камера ҳам у қадар қийинчилик туғдирмайди. Аммо телевидениеда саҳна санъати бор ҳамда экран санъати мавжуд. Икковининг ўртасида Хитой девори бор, десам хато бўлмайди. Аммо боғлиқлик ҳам бор. Саҳна санъатида суратга олинадиган ҳолатлар аввалдан келишиб қўйилган. Қолаверса, оператор ёлғиз эмас, режиссёр ҳам бор. Экран санъатида эса оператор ёлғиз ўзи режиссёр вазифасини ҳам бажариши лозим. Чунки воқеа ташқарида суратга олинади, ҳаммаси табиий чиқиши керак.

Экранда «Ҳаёт қувончлари ва ташвишлари» кўрсатуви. Навниҳол қизнинг кўнгил берган ёри ҳарбий хизматда. Ота-онаси эса уни зўрлаб ўзгага турмушга беришмоқчи бўлишган. Бундан хабар топган қиз йигитнинг уйига қочиб кетган. Юзи шувут бўлган ота қизини оқ қилади. Шу пайт экранда гулга қўниб турган капалак намоён бўлади. Кутилмаганда иккинчи капалак учиб келиб гулдаги капалак атрофида парвона бўлади. Ҳа, муҳаббат бор, ҳатто жонзотларда ҳам.

— Бу ноёб топилма сизнинг ижодингиз экан?

— Ҳа, ўшанда Қашқадарё вилоятига кетаётган эдик. Йўл-йўлакай Китоб қўриқхонасига кирдик. Лавҳа ўша ерда олинган эди. Зеро, «Бир муҳаббат можароси»ни суратга олиш учун кетаётганимизни билардим.

— Умуман олганда санъат билан техниканинг орасида қандай боғлиқлик бор?

— Санъат техникасиз бўлмайди, айниқса бугунги кунда. Операторнинг вазифаси техникани санъатга хизмат қилдиришдан иборат. Бунинг учун ҳам тажриба, маҳорат бўлиши лозим инсонда. «Қувноқлар ва зукколар» кўрсатувини эсланг. Саволга жавоб топаётган жамоа суратга туширилаётганда оператор камерасини кескин ва жуда кўп қимирлатади. Чунки иштирокчиларнинг руҳий кечинмаларида ҳам ана шундай шошқалоқлик вужудга келган, тезроқ саволга жавоб топиш керак. Бундай ҳолатда камеранинг асабийлиги томошабинга ҳам кўчади. Мана сизга техниканинг қудратию операторнинг ижод меваси. Кино архивида Фарҳод ГЭСи қурилиши ҳақидаги лента сақланади. Уни кўрган кишини меҳнатга бўлган ғайрати жўшади, чунки унинг мусиқаси тантанавор. Агар худди шу тасвирга оғир мусиқа ёзилса кишида канал қурувчиларига нисбатан ачиниш ҳисси уйғонади. Фақат режиссёрнинг буйруғига кўра иш кўрадиган операторнинг роботдан фарқи йўқ. Демак, оператор ҳам ижодкор бўлиши лозим.

Экранда «Қувноқлар ва зукколар» кўрсатуви. Уни олиб борувчи Соат Шарипов Рафаэль Камолов олдига келади-да сўнгги шарт учун томошабинлар орасидан иштирокчи танлаб беришини илтимос қилади. Оператор эса «Нима учун айнан томошабин бўлиши лозим. Мен учинчи камерада турган операторни танладим», дейди. Учинчи камерада турган, яқиндагина Тошкент санъат институтини битириб келган йигит мусобақанинг сўнгги шарти иштирокчисига айланади.

— Оператор ҳам ижодкор бўлиши керак, дедингиз. Шундай экан, кўрсатув тайёрлаш жараёнида унинг ҳам фикр-мулоҳазаси инобатга олинса керак.

— Албатта. Шукрки, режиссёрларимиз менинг таклифларимни ерда қолдиришмайди. Бир сафар «Янги йил байрами» мусиқали кўрсатуви учун ҳажвчи Алп Жамолнинг кичик-кичик миниатюраларини тайёрлайдиган бўлдик. Режис-

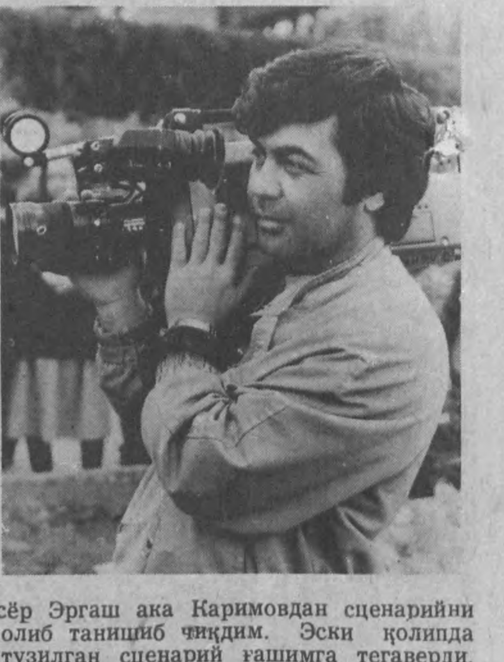

сёр Эргаш ака Каримовдан сценарийни олиб танишиб чиқдим. Эски қолипда тузилган сценарий ғашимга тегаверди. Уни уйга олиб кетиб қайта ишладим. Сценарийга Қорбобо ва Қорқиз образини киритиб, алоҳида-алоҳида бўлган лавҳаларни бир-бирига боғлаб битта яхлит асарга айлантирдим. Суратга олиш тугагач кўрсатув қайта кўрилди ва у барчага маъқул бўлиб шу ҳолича эфирга кетди.

— Сўнгги пайтларда баъзи бир кўрсатувларнинг тўғридан-тўғри «Останкино» телекомпаниясидан кўчириб олинаётгани ҳақида матбуот орқали чиқишлар қилинди. Сиз бу фикрларга қандай қарайсиз?

— «Чархпалак» деган кўрсатув бор эди. Афсуски, у эндиликда экран юзини кўрмаётир. Гўё у Останкинонинг «Мўъжизалар майдони»дан кўчирилган эмиш. Мен уни кўчирма деб ҳисобламайман. Чунки унинг шартлари бутунлай ўзгача. Қолаверса, бундай кўрсатувлар киши тафаккурини чархлайди.

— Суратга олган кўрсатувларингизда қониқмаган ҳолатларингиз бўлганми?

— Албатта бўлган. Қайси бирини айтай. Киши ўз қилган ишини назорат қилиб борса, камчилик ва хатоларини топиб, улардан хулоса чиқарса, доимо янгиликка интилса ундан кўп муваффақиятлар кутиш мумкин. Акс ҳолда у борган сари шамдек сўнади. Бу фазилатлар айниқса ижодкор учун ниҳоятда зарур.

— Кўпинча қайси кўрсатувларни суратга олишни ёқтирасиз ва нима учун?

— Оператор учун кўрсатув мавзусининг аҳамияти йўқ. Қайси таҳририятдан буюртма тушса камерани елкага қўйиб кетаверамиз. Шуниси ҳам яхши, битта мавзуга боғлаб қўйишса зерикиб қолasan киши.

— Ҳеч ким онасидан моҳир спортчи, актёр ёки ҳунарманд бўлиб туғилмайди...

— Албатта. Мени ҳам бу даргоҳда бир неча устоз тарбиялади. Улардан Бахтиёр Ғофуров, Марат Муслимов, Карим Мақсудхўжаев, Умид Азимовларни айтгим келади. Устозларимнинг ҳар биридан ўзим учун керак бўлган фазилатларни олганман. Айниқса марҳум Карим Мақсудхўжаевнинг феъли кенглиги, ишни бошқара билиш қобилиятлари борлиги мени ўзига мафтун этганди. Агар билсангиз елкада олиб юриладиган телекамера билан ишлаш ниҳоятда қийин. Унга яқинлашишга ҳар қандай операторнинг ҳам юраги дов беравермайди. Ана шу камерада ишлашга Карим ака менга оқ фотиҳа берганлар.

— Оилангизда режиссёр ёки оператор касбини танлаганлар борми?

— Мен онамнинг ёлғиз фарзандиман. Турмуш ўртоғим муаллима. Икки ўғлим ва кенжа қизим мактабда ўқишади. Аммо катта ўғлим Равшан ҳам оператор бўлиш ниятида. Нима ҳам дердим, ихтиёр ўзида. Аммо бунинг учун Тошкент Маданият институтида яқинда очилган телеоператорлик факультетида ўқиши тарафдориман.

— Бўш вақтингизни қандай ўтказасиз?

— Менда бўш вақтнинг ўзи йўқ. Мабодо шундай дамлар учраб қолса ҳам хаёлим ўз ишимда бўлади. Қайси кўрсатувни қандай олиш, нималарга кўпроқ эътибор бериш ҳақида ўйлайман.

— Бахт деганда нимани тушунасиз?

— Касбим тақозоси туфайли кўп жойларда бўлиб, кўп воқеаларни кўрдим. Ўш-Ўзган фожиалари, Фарғонадаги биродаркушлик, Арманистон зилзиласи оқибатларини суратга туширар эканман, шу нарсага қатъий амин бўлдимки, инсоннинг ҳақиқий саодати унинг тинч ва хотиржам турмуш кечиришида экан.

— Нималарни орзу қиласиз?

— Ўзим ҳамма қатори оддий инсон бўлганим учун орзуларим ҳам оддий. Фарзандларимнинг ҳақиқий инсон бўлишини, жамиятга фойда келтирадиган одам бўлиб етишишини истайман.

— Ҳозир қандай жиддий иш билан бандсиз?

— Шу кунларда «Улуғбек хазинаси» видеофильмини суратга олиш устида ижод қилаяпман. Бунда яқинда ойнаи жаҳон орқали намойиш этилган Чўлпоннинг «Кеча ва кундуз» видеофильмидан олган тажрибаларим катта фойда бераяпти.

● Суҳбатимиз тугамади. Суратга олиш учун таҳририятдан буюртма тушди-ю оператор телекамерани елкага қўйиб микроавтобусга чиқди. Телевидение талабаси учун навбатдаги сабоқ бошланди.

Абдумалик АБДУРАҲМОНОВ.

НИКОҲ УЗУГИ ТОПИЛДИ

(Бўлган воқеа)

...КЕЛИН-куёв ортидан чеҳраларда табассум билан ёшлар аста-секин «Наврўз» бахт уйига кириб келишди. Улардаги олам-олам қувонч бутун борлиқни қоплаган. Никоҳни қайд қилиш хонасида мудира икки ёшни гувоҳлар олдида янги ҳаёт йўлига қадам қўйишлари билан табриклади. Уларга бахт-саодат, тотувлик, битмас-туганмас орзулари рўёбга чиқишини тилади. Энг ҳаяжонли дақиқа. Куёв келинига, келин эса куёвга узук тақиши керак. Кутилмаганда узуклар йўқолгани маълум бўлди. Зийрак куёвжўра ўзини йўқотиб қўймади. Шу заҳотиёқ ўз бармоғидаги узукни куёвга узатди. Келин янга ҳам бўш келмади, у ҳам шу ишни қилди. Дақиқаларда бўлган воқеани ҳеч ким пайқамади. Узуклар тақилди...

Воқеа бундай бўлган эди. Никоҳни қайд қилишдан аввал рўйхатдан ўтаётганда куёв бўлмиш Асатилла стол устида узуклар солинган қутичани хаёл билан қолдириб кетади. Тўс-тўполонда буни ҳеч ким пайқамаган. ЗАГС ходимаси, зукко Дилравшан Маҳмудова столдаги узуклар солинган қутичани кўриб ҳайратга тушди. Аввалига унинг эгасини излашга ҳаракат қилди. Ҳеч кимдан нидо чиқмагач қутичани ўз раҳбари Бўстон Шерматовага олиб кириб берди. Иккала аёл яна бир бор узук эгаларини қидиришди. Натижа бўлмади. Шундан кейин қутичани темир сандиққа солиб қўйишди.

Шу орада Асатилланинг на ейишида, на ичишида ҳаловат бўлди. Ахир, 200 минг сўмлик икки узукдан воз кечиб юбориш осонми? Қайлиғи олдидаги изтиробларининг чеки йўқ. Ниҳоят «Наврўз» бахт уйига борди. Бўлган воқеани мудирага сўзлаб берди. Йигитнинг гапларини эшитиб ўтирган ЗАГС мудирасининг чеҳрасида табассум ва билинар-билинмас ҳаяжон пайдо бўлди. Наҳотки омонатнинг эгаси топилган бўлса.

Мудира темир сандиқдан узуклар солинган қутичани Асатиллага узатди. Йигит ўз кўзларига ишонмас, узукларни қайта-қайта томоша қилар, ҳаяжондан ўзини йўқотиб қўйган эди. Бир неча дақиқадан сўнг Асатилла ўз миннатдорчилигини Бўстон опага билдирди. У ҳам камтарлик билан «Миннатдорчиликни менга эмас, Дилравшан Маҳмудовага билдиринг», деди. Йигит хонадан шодон чиқиб, Дилравшан опа ҳузурига чопди. Унга ҳам ўзининг чексиз ташаккурини билдирди. Хонада ўтирган бошқа ходимлар Дилравшан опага ҳавас билан қараб қўйишди. Бўстон Шерматова ва Дилравшан Маҳмудовага ўхшаган дили пок аёллар доимо бор бўлишсин.

Турғун ХИДИРОВ.

ОЗАРБАЙЖОН МАҚОЛЛАРИ

- Дўстинг учун дўлу бўронга ҳам чида.
- Яхши хабар — бахт калити.
- Одам тошдан қаттиқ, гулдан нозик.
- Кишининг кийимига қарама, ишига қара.
- Одамни ақлидан, дарахтни япроғидан пайқа.
- Тил — юракка калит.
- Аравани от тортмайди, арпа тортади.

Баҳриддин ТУРҒУНОВ тайёрлаган.

ТАБРИКЛАЙМИЗ!

Севикли фарзандимиз Жасур ОХУНОВни туғилган куни билан табриклаймиз. Унга сиҳат-саломатлик, ўқишида муваффақиятлар ва ҳамиша яхши кайфият тилаймиз.

ОНАСИ, АДАЖОНИСИ, СИНГЛИСИ.

* Тошкент ҳақида ўйлар

МЕЗБОНИДАН МЕҲМОНИ КЎП

ТУҒИЛИБ ўсган қишлоғим тўғрисида кўп бор жазм қилганману, ёзолмаганман... Чунки у ҳамиша мен билан бирга, мен ҳам уникиман. Ҳар гал у ҳақда ёзмоқчи бўлганимда худди ўзимни мақтаётгандек бўлавердим. Ҳозир Тошкент тўғрисида ўйлар экканман, ана шу мулоҳазалар такрорланаётгандек... Йиллар мени бу азим шаҳарга шунчалик яқинлаштириб, ипсиз боғлаб қўйганлигини энди-энди ҳис қилаётгандекман...

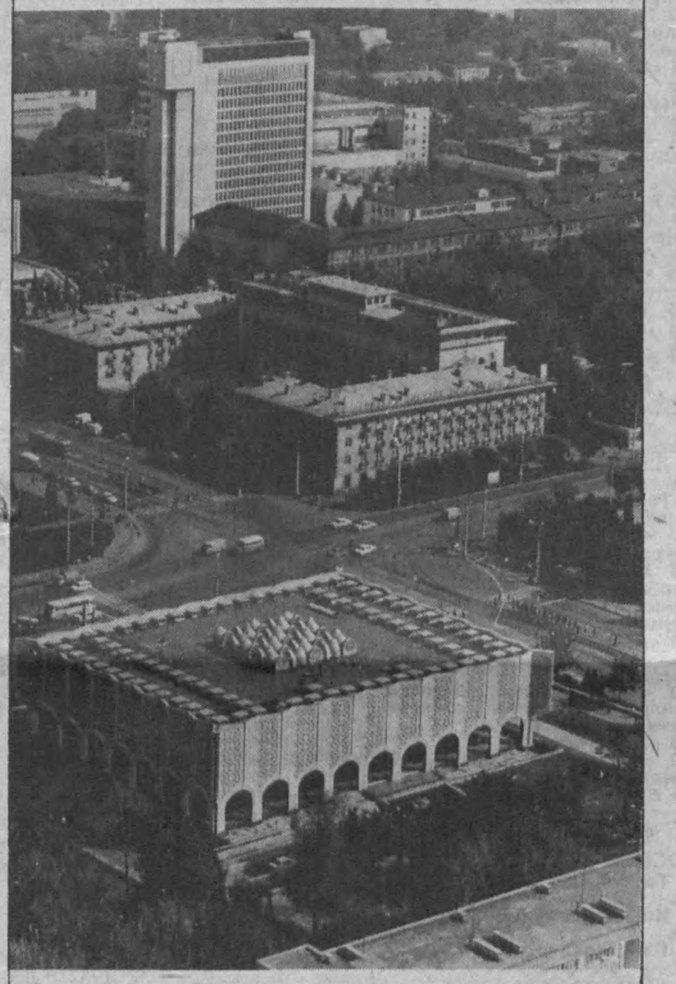

Тошкент — яхши. Нимаси яхши? Катталиги, кенглиги учунми ёки кўпни кўрган кўҳна шаҳар бўлганлиги туфайли яхшими! Ким билсин ҳар ҳолда унда кишини ҳамиша ўзига чорлаб турувчи нималардир бор.

Назаримда, Тошкент ҳеч кимни, ҳеч қачон ўзидан бездирмайди. Бу шаҳар чинакам истеъдодларга ҳамиша ташна. Не-не ижодкорлар унинг паноҳидан ўзини ва дунёни танимоқ учун имкон ва шароит топганлар.

Тошкент. У ҳар тонг минглаб, ўн минглаб одамларга бағрини очади, дастурхон тузайди. Ҳар оқшом саноқсиз меҳмонларига оқ йўл тилайди. Хуллас, неча-неча миллат ва давлатларнинг учрашмоғи, дўстлашмоғи учун кўксини кўприк қилолган бу ноёб шаҳардан ҳар қанча одамгарчилик, ҳар қанча мулозамат бўлса топиш мумкин. Эҳтимол, дунёда мезбонидан меҳмони кўпроқ шаҳарлар у қадар бисёр эмасдир, лекин Тошкент шундай шаҳарлар сирасига киради.

Ривоят қилишларича, қадимда етти ҳизр ўтган экан. Уларнинг ҳаммаси одамлар қилган савоб ишлар эвазига қорин тўйдириб яшашаркан. Ўша етти ҳизрнинг олтитаси ҳар куни тирикчиликларини ўтказиш учун шаҳарга отланаркан. Биттаси эса савоб қидириб қишлоқ кезаркан. Бироқ у ҳам пешингача юриб қорин тўйдиролмагач, тушдан сўнг шаҳарга йўл оларкан. Шундай қилиб, етти ҳизрнинг ҳаммаси ризқу насибасини шаҳардан топишган экан...

Бу ривоят бекорга яралмаган, албатта. Катта шаҳарнинг катта юмушлари, катта ташвишларигина эмас, катта қувончлари ҳам бор. Тошкент — катта шаҳар. Унда меҳрга муҳтож кишилар кўп, лекин меҳрибон одамлар ҳам оз эмас. Бугунги Тошкент етти эмас, етмиш ҳизрни ҳам тўйдиришга қодир.

Дадам ёшлигимизда Тошкентнинг бир кўчасида юриш ҳам билган одам учун бир мактабдир дердилар. Бу гапнинг қанчалар ҳақлигини мен бугун дил-дилдан тан оламан.

Тошкент кўчаларидан топганларимнинг адоғи йўқ. Бу йўллар менга йиллаб ахтарган дўстларимни топиб берган, қанча шеърлар ҳадя қилган. Тўла маънодаги соғинч туйғусини ҳам, «мусофир бўлмагунча мусулмон бўлмас» деган нақлнинг туб маъносини ҳам мен илк бор шу шаҳарда кашф қилганман.

Бошқа юртларда қандай бўлишини билмадиму, лекин Тошкентда киши йиллаб ижара уйларда умрини ўтказса ҳам, ўз уйида яшаётгандек ўзини эркин ва хотиржам ҳис қилади. Бу гапим кўпчиликка муболағадек туюлиши мумкин, лекин рост!

Кунларнинг бирида туғилган юртимизга — Андижонга албатта қайтамиз. Лекин шундай бўлса-да, мен Тошкентга меҳмон эмас, мезбондекман. Агар мен бугун дунёнинг кенглиги, умрнинг қисқалигию ҳаётнинг ширинлигини ҳис қилиб яшаётган бўлсам, маълум маънода Тошкентдан қарздорман. Чунки мен яхшиликнинг тури кўплиги ва яхшиларнинг сони адоғсиз эканлигига шу шаҳар туфайли иқрор бўлганман. Илойим, бошинг тошу, топганинг олтин бўлсин суюкли шаҳрим!

Мен сенга боғланиб
қолганман,
Бунча ҳам яхшисан
Тошкентим.
Бермасдан кўп нарса
олганман,
Қабул эт пойингга
бош эгдим.
Мен эмас, хаёллар
мусофир,
Қандоқ ҳам тўларман
қарзимни.
Буюклар сув ичган
дарёдир,
Мен сенга
топширдим измимни.
Кўксимга жойлашган
гул шаҳар,
Мен сенсиз ҳеч
қайга кетмасман.
Лабларим тинимсиз
пичирлар,
Мен сенга бегона
эмасман!..

Замира ЭГАМБЕРДИЕВА.

---

* Улуғбек осмони

ЕТТИ ИҚЛИМ ДОНИШМАНДИ

МИРЗО Улуғбек яшаб ижод этган муҳит камолот учун уйғун бир ҳолатда эди. Ана шу шароитда Муҳаммад Тарағайнинг туғма истеъдоди янада ривож топишида ижобий таъсир этган манбалардан бири, унинг сафдоши Мавлоно Ғиёсуддин Жамшид Коший бўлди. У асли Эроннинг шимолидаги Кошон шаҳридан, бошланғич математик маълумотни ўз юртида олган. 1413—1414 йилларда Ҳирот ҳукмдори, Амир Темурнинг ўғли, хонлар хони ҳоқон Шоҳруҳга Насириддин Тусийнинг «Зичи Элхоний» асарини қайта ишлаб тузган «Зичи Ҳақоний»ни туҳфа этади. Бу асар асосан хитой ва мўғул анъаналарига асосланган. 1416 йилда эса Шоҳруҳнинг жияни, ғарбий Эрондаги Қора-Қуюн сулоласининг боши, Исфахон ҳукмдори султон Искандарга бағишлаб «Астрономик асбоблар» асарини ёзади.

Айни шу йили, 22 ёшида етук олим сифатида камол топган Улуғбек устози Қозизода Румийнинг маслаҳати билан Ғиёсуддин Жамшид Кошийни Самарқандга таклиф этади. Бу даврга келиб Коший математика, астрономия фанлари соҳасида пухта билимга эга ва ўз замонаси олиму уламолари ичида зукколиги билан ажралиб турарди. Ғиёсуддин Жамшид Коший Улуғбекнинг илм ва билимдаги иқтидорини тан оларди. Хусусан, 1417 йилда Когондаги отасига ёзган хатида, профессор А. Аҳмедовнинг «Улуғбек» рисоласида баён этилишича қуйидаги фикр-мулоҳазалар қайд қилинади: «Аллоҳга ва неъматларига кўп шукрлар бўлсунким, етти иқлимнинг фармонбардори ислом подшоҳи (яъни Улуғбек — А. А) донишманд кишидурлар. Мен бу нарсани одоб расми юзасидан айтаётганим йўқ. У кишим риёзиёт (математика) фанининг барча тармоқларини мукаммал эгаллаган юлдузшуносликка тааллуқли амалларни яхши бажарадилар ва чуқур далиллар билан худди керагидек исботлайдилар».

Самарқанддаги астрономлар мактабининг вакили, «Зичи Кўрагоний» асарининг шарҳчиси, астроном Чалабийнинг қўлёзмасида эса бундай дейилади: «Бизнинг мулламиз Ғиёсуддин Жамшид бир неча султон, шаҳзода амалдорлари иштирок этган йиғилишда шу жадвалларнинг муаллифидан нима учун астрономияга оид рисолаларда апогей ва перигейда ҳеч қандай тенглама йўқ деб айтилган, ваҳоланки, биз уларни аниқлашни жадваллардан топиб оламиз, деб сўраган. Ҳазрат олийлари (яъни Улуғбек) бундай деб жавоб берган: «Менинг жадвалларимда ана шу икки нуқта учун тенглама белгилаб бериш вазифамга кирмайди».

Бундан аён бўладики, Ғиёсуддин Жамшид Коший Улуғбекнинг маслаҳатларига муҳтож бўлган, илмий масалалар билан унга мурожаат қилган ва батафсил жавоблар олган. Буюк мутафаккир Қозизода Румий билан бирга Улуғбек расадхонаси ва мадрасаси қурилишига раҳбарлик қилган. Улуғбек қўл остида ишлаган Хусайн Биржоний, Али Қушчи ва бошқаларнинг камолотга етишишларига катта ҳисса қўшган. У биринчи бўлиб математикага позицион асосда ўнли касрларни киритди ва назарий асослади. Ихтиёрий кўрсаткичли илдиз чиқаришда ҳозир «Руффини — Горнер» усули деб аталадиган усулни ва «Ньютон биноми»нинг коэффициентларини топишда ўхшаш усулни қўллади. Ўрта Шарқ математикасини юқори босқичга кўтаришда унинг қўшган ҳиссаси ниҳоятда улкандир.

«Зичи Улуғбек» асарининг муқаддимаси Улуғбек томонидан кузатишлар тўплангунга қадар ёзилган бўлиб, сўнгра Ғиёсуддин Жамшид Коший уни форс-тожик тилидан араб тилига таржима қилган. Буни XVIII асрга оид бўлган ва ҳозирги вақтда Ўзбекистон Фанлар академияси Шарқшунослик институтида сақланаётган араб тилида ёзилган «Зичи таърифи Султон» қўлёзмасининг сўнггида баён қилинган қуйидаги мисраларда кўриш мумкин: «Рисолани Самарқандда кузатув ишлари олиб борган мавлоно ас-Султон Шоҳруҳ ибн ас-Султон Темур Кўрагоний ёзиб тугаллади, у эса Самарқандда кузатишлар ўтказган Улуғбекдир. Буюк олим Ғиёсуддин Жамшид уни яхшилаб таҳрир қилиб, араб тилига таржима этди».

Ғиёсуддин Жамшид Коший астрономияга оид «Зичи Ҳақоний дар такмили зижи Илхоний» («Илхоний астрономик жадвалини такомиллаштиришда Ҳоқоний астрономик жадвалининг аҳамияти»), «Суллам ус-само» («Осмон нарвони»), «Нузҳат ул-ҳадоиқ» («Боғлар сайри») номли ва математикага оид «Рисолат ул-автор ва-л-жайб», («Ватарлар ва синус ҳақида рисола»), «Мифтоҳ ул-ҳисоб» («Ҳисоб калити») номли асарлар ёзган.

Саидбаҳром АЗИЗОВ,
фалакшунос.

---

* 1 октябрь—Халқаро қариялар куни

МАЪНАВИЙ ҲАЁТИМИЗ АСОСИ

● Ҳар бир давлатнинг маданияти даражаси унинг қарияларга, жамиятнинг кам таъминланган фуқароларига муносабатларига қараб белгиланади. Республикамиз мустақилликка эришгач, ҳукуматимиз, Президентимиз Ислом Каримов меҳнат ва уруш фахрийларини ижтимоий ва иқтисодий жиҳатдан ҳимоялашга қаратилган кўплаб чора-тадбирлар кўрмоқда. Тошкент шаҳар фахрийлар ташкилоти кенгаши раиси Толиб Содиқов билан суҳбатимиз ҳам ана шу фикрларга ёрқин далилдир.

— РЕСПУБЛИКА ҳукумати, Президентимиз Ислом Каримов бугунги бозор иқтисодининг қийинчиликларини юмшатиш мақсадида қарияларимизни қадамба-қадам ижтимоий-иқтисодий жиҳатдан ҳимоялаш чора-тадбирларини кўрмоқда. Шу йилнинг 1 сентябридан бошлаб иш ҳақи, нафақа ва стипендияларнинг оширилганлиги ҳам кам таъминланган фуқаролар ҳақида ғамхўрлик билан йўғрилган. Эндиликда меҳнат нафақаларининг энг кам миқдори ойига 14 минг 625 сўмни ташкил этмоқда. Ҳозирги кунда амалдаги барча хил нафақалар миқдори 1,2 марта оширилди. Бу республикамизда нафақаларнинг бешинчи марта оширилишидир.

Ногиронлар, уруш фахрийларига нисбатан алоҳида ғамхўрлик кўрсатилаяпти. Улуғ Ватан урушининг оловли йилларида душманга қарши курашган ҳимоячиларимизнинг нафақалари республикамизда энг юқори нафақа миқдоридир. Уларга бошқа имтиёзлар ҳам берилган. Уй-жойларни хусусийлаштириш текин. Электр қуввати, маиший хизматдан фойдаланишда ҳам имтиёзлар берилган. Шаҳардаги барча турдаги транспортда бепул юрадилар.

Ҳозир шаҳримизда 250 мингга яқин уруш ва меҳнат фахрийлари яшамоқда. Уларнинг кўпчилиги меҳнат фаолиятларини давом эттиришяпти. Ташкилот ва корхоналар жамоалари фахрийлар ҳақида ғамхўрлик кўрсатишяпти. Улар эса ўз навбатида ўзларининг бой билим ва тажрибаларини ёшларга ўргатиб, уларга устозлик қилишяпти. «Миконд» заводи, Ўрта Осиё электр аппаратлари, «Қизил тонг», «Юлдуз» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмалари ва бошқа жамоаларда қарияларга эътибор билан қаралаяпти.

Айниқса қаровчисиз қолган ёши 80 ва ундан ошган парваришга муҳтож кексаларга алоҳида ғамхўрлик кўрсатиляпти. Бу хайрли ишда «Ғамхўрлик» шаҳар маркази, «Қизил ярим ой» жамияти ва бошқа инсонпарварлик ташкилотларининг ҳиссаси катта.

Ўтган йили Халқаро қариялар куни арафасида шаҳар ҳокимлиги фахрийлар ва ногиронларга катта совға—шаҳар ижтимоий-таъминоти бошқармасига қарашли Юнусобод туманига жойлашган дам олиш уйини армуғон этди. Бу масканда ҳозиргача 500 дан ортиқ уруш ва меҳнат фахрийлари дам олишди.

Бу йил Халқаро қариялар кунини кенг нишонлаш режаси ҳам пухта тузилди. Туман ҳокимликлари, маҳаллалар, ижтимоий хайрия ташкилотлари, корхона ва ташкилотлар касаба комитетлари бу тадбирларни ўтказишга маълум миқдорда маблағлар ажратишди.

Тўқимачилар, темирйўлчилар, авиасозлар маданият саройлари жамоалари тайёрлаган мусиқавий-театрлашган дастур томошабинлар кайфиятини чоғ қилади.

Суҳбатдош
Машҳура
МИРЗАМУҲАМЕДОВА.

КЕКСАЛАР ИЗЗАТДА

Халқаро қариялар кунини нишонлашга пойтахтимизнинг кенжа туманларидан бири бўлган Бектемирда ҳам пухта тараддуд билан келинди. Туман ҳокимининг ўринбосари Хайриниссо Мирзажонова билан суҳбатимизда ушбу туманда кексаларимиз иззатини жойига қўйишга катта эътибор берилаётганлигига яна бир бор ишонч ҳосил қилдик.

— Туманимиз ҳудудида ўнлаб миллат ва элат вакиллари истиқомат қилишади, — дейди ҳоким ўринбосари. — Лекин уларнинг ҳудудда бўладиган тўй, байрам ёки бошқа тадбирларни ўтказишда бир оила фарзандларидек аҳилликда хизмат қилишларини кўрган ҳар қандай киши қалби қувончга тўлади. Туманимиздаги фахрийларимизга ҳурмат ва эътибор ҳам жуда катта. Ҳар йили Ғалаба байрами ва Халқаро қариялар кунини катта тантана билан нишонлаш анъана бўлиб қолган. Бу маросимларга тайёргарлик кўриш ва ўтказишда айниқса туман фахрийлар кенгашининг раиси Нурвоҳид ака Алиевнинг хизматлари каттадир. Н. Алиевнинг бевосита иштирокида бу йилги Халқаро қариялар кунини нишонлаш тадбирлар режасига мувофиқ туманимизда истиқомат қилаётган 80 ва ундан катта ёшдаги отахон ва онахонларни байрам билан қутланади.

Бинобарин, туман ҳокимлиги ҳовлисига 120 кишига мўлжалланган дастурхон ёзиб, халқимиз одатича ош дамлаб, бадиий дасталарни ҳам таклиф қилган ҳолда қарияларимизни кутиб олдик. Бугун уларнинг ҳар бирига эсдалик совғалари ҳам топширилди. Бундан ташқари хаста ва ёлғиз яшайдиган 50 дан ортиқ кексаларимизга озиқ-овқат маҳсулотлари солинган халтачалар ва кийим-кечак уйларига олиб бориб берилди. Бундан ташқари туманимиздаги маҳаллаларда ҳам халқаро қариялар куни ўзига хос тарзда нишонланди.

Бундай хайрли тадбирларни ўтказишда бизга яқиндан ёрдам берган туманимиздаги айрим корхона ва ташкилот раҳбарларини алоҳида таъкидлаб ўтмоқчи эдим. Тошкент ихтисослаштирилган автомобиль комбинати директори Қаҳрамон Оқбоев, «Иргидромаш» ишлаб чиқариш бирлашмаси бош директори Турсунпўлат Маҳмудов, ЦБЭСРПП корхонаси директори Игор Пророковлар шулар жумласига киради. Улар туманимиз фахрийларининг кўнгилларини шод этишга ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшмоқдалар.

Муҳиддин БОЗОРОВ.

Кексаларимиз, юзларидан нур ёғилиб турган табаррук нуронийлар азал-азалдан бизнинг фахримиз ҳисобланади. Биз уларни доимо уйимиз тўрига ўтказиб эъзозлаймиз, пурмаъно, серҳикмат ўгитларини тинглаб турмуш тажрибаларини ўрганамиз. Мана, бугунги халқаро қариялар кунида ҳам шаҳримиздаги барча маҳаллалар, кўп қаватли уйларда истиқомат қилаётган саҳийқалб отахон-онахонларимизни яна бир бор чин кўнгилдан муборакбод этамиз. Уларга бахтимизга доимо соғ ва омон бўлинглар, дегимиз келади.

СУРАТДА: Юнусобод туманидаги «Наврўз» маҳалла комитети раиси Юсуп ака Омонов (чапдан биринчи) маҳалла нуронийлари Сирожиддин ота Ҳакимов, Машраб ота Муҳамедов ва Холтой ота Мирзаевлар билан бир пиёла чой устида маҳалладаги ўтказилажак тадбирлар юзасидан маслаҳатлашмоқда.

Абдувоҳид Тўраев сурати.

---

* Билиб қўйган яхши

КАШФИЁТЛАР ТАРИХИДАН

● ЎЗБЕК олими ал-Коший 1427 йилда ўнли касрлар устида амаллар бажариш қоидасини баён қилган. У ўнли касрларга хос ёзувни киритган: бутун ва каср қисми бир қаторга ёзилган.

Бутун қисмни каср қисмдан ажратиб туриш учун вергул қўлламаган, балки бутун қисмни қора сиёҳ билан ёзган ёки бутун ва каср қисмларни бир-биридан вертикал чизиқча билан ажратган.

● АЛ-Кошийнинг ўнли касрларни кашф қилганини Европага фақат ундан 300 йил кейин, яъни ўнли касрларни голланд математиги С. Стевин томонидан янгидан кашф этилганидан сўнг XVI асрда маълум бўлди.

С. Стевин ўнли касрларни ёзишда вергул ўрнига ичига ноль ёзилган доирача ишлатган.

● ГОЛЛАНД математиги даражаларнинг ҳозирги номларини ҳам математикага киритган.

● МАТЕМАТИКАДА қўлланиладиган белгилар ўзининг узоқ ўтмиш тарихига эга. Чунончи, қўшув («+») ва айирув («—») белгилари математикага 1489 йилда немис олими Видман томонидан киритилган. Унга қадар итальян математиклари лотинча плюс ва минус сўзлари биринчи ҳарфларининг тепасига чизиқча тортиб, уларни «+» ва «—» белгилари сифатида қўллаб келишган.

● БЎЛИШ (:) белгисини математикада немис олими Лейбниц 1694 йилда биринчи бўлиб ишлатган. Кўпайтириш (х) белгисини эса математикага Т. Гаррист олиб кирган.

● МАТЕМАТИКАДА тенг (=) белгисини инглиз математиги Роберт 1557 йилда тадбиқ қилган. Унинг ёзишича, ҳеч қандай иккита нарса бир хил узунликдаги иккита параллел тўғри чизиққа нисбатан аниқроқ тенг бўлиши мумкин эмас.

Акбар АЛИЕВ тайёрлаган.

---

* Қатралар

СИРЛИ ВА СЕҲРЛИ

ХАЗОН БЎЛМАС СЕВГИ

УЙҚУ жой танламаганидек ҳақиқий муҳаббат ҳам ҳусн танламайди, бирон қусур ёки жиддий нуқсонни ҳам кўрмайди, ҳатто азобни бемалол ўтказиб юбораверади. Бинобарин, бундай муҳаббат хазон бўлмайди. Ошиқлар мункиллаб қолганларида ҳам бир-бирларига нисбатан худди кечаги келин-куёвлардек меҳр билан эъзозланаверади.

УМР ЭГОВИ

УЗОҚ умр кўриш ҳам, умрни эговлаш ҳам биринчи галда одамнинг ўзига боғлиқ эканини алломалар исбот этишган. Умрни эговлаш сабаби эса бешта экан: биринчиси — ҳадиксираб яшаш, иккинчиси — кўп ухлаш, учинчиси — ички аъзоларга ёқиш-ёқмаслигини билмай кўп ейиш, тўртинчиси — майпарастлик ва ниҳоят бешинчиси — шаҳватпарастликдир.

ИМТИҲОН АСОСИ

БОТИР ва паҳлавонлар Ватан ва халқ бошига оғир кунлар тушганда имтиҳондан ўтсалар, чин дўстлар бошга оғир жудоликлару, йўқчилик кунларда имтиҳондан ўтадилар.

ОҲАНГРАБО

ДУНЁДА нима кўп — гўзал шаҳар кўп. Лекин улар ичида хотирадан ўчмас жой оладиган хушманзарали боғу роғлари, ҳикматли ёдгорликлари, меҳрли-сеҳрли одамлари билан ўзига мафтун этувчи ва тобора чирой очиб, ўсиб, улғайиб бораётган, аммо ҳеч қачон қаримайдиган ТОШКЕНТ шаҳридек оҳанграбо шаҳарни учратмадим.

ОЛИЙ МАҚОМ

ТИНЧЛИК — осойишталикни яратиш — инсоният руҳининг олий мақомидир. Олимлар яратган фан-техника эса одамларни табиат етказиши мумкин бўлган иллатлардан асраса, адабиёт, санъат — ёмонларнинг яхшиларга бўлган иддаосидан сақлаб, яхшилик томон буришга хизмат қилувчи сирли ва сеҳрли омилдир.

УВОЛ БЎЛГАН МУҲАББАТ

«ТЕМИРНИНГ қизиғида бозғон бос» дегандек, тандирнинг оби-тобида ёпилмаган нон кўмочга айлангандек, кексаликда уйғонган севги ҳам увол бўлган севгидир.

ҚАСР ПОЙДЕВОРИ

НИКОҲ ҳужжатига имзо чекиш — муҳаббат қасрининг пойдеворига ғишт қўйиш демакдир. Никоҳсиз яшаш эса муқаддас қасрни ҳароб айлаш, ҳаёт чироқлари бўлмиш фарзандларни булғаш — руҳий майиб қилиш демакдир.

АКС САДО

ҚАДИМ замонда куёв ёки келин танлашга ота-она ҳам борар экан. Бир ота-она қизни кўриб ёқтириб қолишибди. Ўз навбатида қизнинг ота-онаси ҳам йигитни кўргани жўнашибди. Иттифоқо йўлда йигитнинг жонажон дўстига дуч келишибди. Ота-она ичида «йўлимиз қисқа бўладиганга ўхшаб қолди» деб суюнишибди-да, йигитни суҳбатга тортишибди:

— Ўғлим, — деб гап бошлабди қизнинг отаси. — Мана шу ориқ-тўриқ, қирчанғи отимиздан бўлак уловимиз йўқ. Уни сотай десам ҳеч ким олмайди, сўяй десам гўштини қарилигидан еб бўлмайди. Нима қилсам экан-а? — деб сўрабди.

— Эй, отахон, қийналиб ўтирасизми, унинг баҳридан ўтинг қўйинг-да, ҳайдаб юборинг! — дебди йигит.

— Раҳмат, ўғлим дўстингиз Хўжамберди тойлоққа айтиб қўйинг, энди овора бўлиб бизникига келиб юрмасин — тўй бўлмайди, — дебди ота.

— Нега энди, отахон? — деб сўрабди йигит. — Сабаб?

— Сабаби куёвнинг акс садоси биз учун етарли бўлди, — дебди ота.

Ёқубжон ШУКУРОВ.

---

* Келажагимиз—мактабда

ДАВРА СУҲБАТИ

ЎЗБЕКИСТОН Республикасининг «Таълим тўғриси-да»ги Қонуни пойтахтимиздаги барча мактабларда муҳокама қилиниб, қимматли фикр-мулоҳазалар билдириляпти. Йиғилишларда билим даргоҳларида таълим олаётган ўғил-қизларимизни жонажон юртимизга муносиб бўлиб вояга етишлари, уларга етарли билим бериб, республикамиз равнақи йўлида хизмат қила оладиган ёшларни тарбиялаш борасидаги режалар белгилаб олинмоқда.

Яқинда Собир Раҳимов туманидаги 249-мактабда туман халқ таълими бўлими ходимлари, шунингдек туман ҳокимлиги, корхона, мактабгача тарбия муассасаларининг раҳбарлари иштирокида бўлиб ўтган давра суҳбати ҳам ана шу масалага бағишланди. Суҳбат давомида «Таълим тўғриси-да»ги Қонунда белгиланган вазифалар ҳамда ёшлар тарбиясидаги долзарб муаммолар хусусида фахрий ўқитувчиларнинг фикрлари тингланди. 111-мактаб директори Х. Қурбонов ўз сўзида тарбия яхши йўлга қўйилмаган жойда болаларнинг пухта билим олишига тўлиқ эришиб бўлмаслиги ҳақида тўхталди.

Туман ички ишлар бошқармасининг бошлиғи В. Содиқов ва туман прокурори Р. Рўзиевлар ёшлар ўртасида жиноятчиликнинг олдини олиш бўйича амалга оширилаётган ишлар хусусида батафсил гапириб беришди. Тошкент Давлат университетининг доценти Ҳ. Муҳаммадхўжаев эса ёшларнинг бўш вақтини мазмунли ташкил этиш учун қандай тадбирлар уюштириш лозимлиги тўғрисида ўз мулоҳазалари билан ўртоқлашди.

Холмат
МИРЗАКАРИМОВ.

◎ СУРАТДА: давра суҳбати пайтида.

Муаллиф сурати.

Муҳаррир
Эркин ЭРНАЗАРОВ.

ТВ Ҳафталик кўрсатувлар ТВ

Душанба, 4. X

● УзТВ I

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви.
18.10 Республика морфолог олимларининг I анжумани олдидан. Давра суҳбати.
18.40 «Мусиқа оҳанглари». Телефильм.
18.55 Эълонлар.
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 Эълонлар.
19.25 «Рақслар жилоси». Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Олима Ёқубова.
19.55 «Куз жилолари». Телефильм.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.00 «Ҳуқуқий давлат сари».

«Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисига сайловлар тўғрисида»ги Қонун лойиҳаси — умумхалқ муҳокамасида.

21.30 «Санъат дўстликка чорлайди». Аброр Ҳидоятов номидаги драма театрининг Франция сафари ҳақида.
22.10 «Руҳ». Ҳужжатли фильм. Абдулла Қодирий хотирасига бағишланади.
23.00 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● УзТВ II

19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Қувноқ шаҳарча». Телефильм.
19.30 «Лаҳза». Хабарлар.
19.50 «Ассалому алайкум» (такрор.).
20.50 «Миришкорлар».
21.30 «Билиб қўйган яхши».
21.50 «Лаҳза». Хабарлар.
22.10 «Ҳар кимнинг ихтиёри ўзида». Бадиий фильм.

● «ОРБИТА IV»

5.55, 12.20, 15.20, 18.20, 21.20— Кўрсатувлар тартиби.
6.00 Янгиликлар.
6.45 «Тонг».
9.00 Янгиликлар.
9.20 «Тингланг, томоша қилинг...».
9.40 «Турмуш икир-чикирлари». Бадиий телесериал премьераси. 19-серия.
10.10 «Садовое кольцодаги саройида».
10.40 Мультфильм.
10.50 «Ку-ка-ре-ку». Северодвинскда ҳажвчилар танлови.
11.15 «Мавзу».
12.00 Янгиликлар.
12.25 «Гол».

* * *

15.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
15.25 «Телемикст».
16.10 «Мусиқий башорат».
16.40 «Время-4».
17.20 «Иқболи кулганда».
18.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
18.25 «Телеёдномалар».
18.45 «Ҳужжатлар ва тақдирлар».
18.50 «Гол».
19.25 «Ҳафтанинг акс-садоси».
19.50 «Театр майдони».
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.55 Эълонлар.
21.00 Янгиликлар.
21.25 «Турмуш икир-чикирлари». Бадиий телесериал премьераси. 19-серия.
21.55 «Спорт уик-энди».
22.10 «Янги студия» таништиради: «Матбуот-клуб». Танаффус пайтида (24.00) — Янгиликлар.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

8.25 Телевизион меҳнат биржаси.
8.30 Ишбилармон кишилар даври.
9.00 «Россияда бизнес».
9.30 «Сиёсат майдонида».
10.25 «Шаҳарча». Дам олиш кўрсатуви.
10.55 Хонаки экран. «Ишдаги ишқ». Бадиий фильм. 1 ва 2-сериялар.
13.30 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
13.50 Кундузги сеанс. «Қирол Дроздовик». Бадиий фильм.
15.05 «Испанияга қуш парвозидаги масофадан назар ташлаганда». Кўп серияли ҳужжатли фильм премьераси.
15.35 «Қутқариш хизмати 911».
16.30 Янгиликлар.
16.45 «Бола тилидан».
17.15 «Трансросэфир».

*

18.00—19.35
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.35 Мульти-пульти.
19.45 Душанба куни детектив. «Лаки страйк» таништиради». «Охирги мулозаматлар». Бадиий фильм. «Криминал ҳодисалар» сериалидан.
20.40 Театр сафари. «Бу беқарор Дзекун...».
21.25 Катта жанжал. «Қора квадрат».

*

22.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.

*

22.20 «Юлдузлар билан суҳбатда».
22.30 «Ҳақиқат онлари».
23.25 Катталар учун мультфильм.
23.35 «Китоб оламидаги гаплар».
23.55 «Хроно». Авто ва мотоспорт оламида.
00.25 «Рек-тайм».

Сешанба, 5. X

● УзТВ I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!».
6.40 «Соғлом бўлай десангиз...».
7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.30 Лирик концерт.
7.50 «Жасур бўлиш осонми!». Мультфильм.
8.00 Мутахассис маслаҳати.
8.10 «Билиб қўйган яхши».
8.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
8.50 «Соғлом бўлай десангиз...».

*

9.00 «Огинский полонези». Бадиий фильм.
10.30 Ўқув кўрсатуви. Жуғрофия. Республика тармоқлараро комплекслари.
11.00 «Фан ва деҳқончилик».
11.30 Ўқув кўрсатуви. Ўзбекистон халқлари тарихи. Туркистонда жадидлар ҳаракатининг вужудга келиши.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви.
18.10 «Кичкинтой» студияси. «Доно бобо даврасида».
18.40 «Ислоҳот одимлари».
18.55 Эълонлар.
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.25 «Эл тинчлиги йўлида». Жиноят қидирув хизмати ташкил топганлигининг 75 йиллигига.
19.55 Дунё воқеалари.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.00 «Меҳнат — ижтимоий муҳофаза мезони». Бевосита мулоқот.
21.50 «Театр ва томошабин». Муқимий номидаги Ўзбек Давлат мусиқали театрининг янги мавсумига бағишланади.
22.50 «Зебо, Зиёда ўйнар». Фильм-концерт.
23.15 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● УзТВ II

19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Уолт Дисней таништиради...». Мультфильмлар тўплами.
20.10 «Дам олиш соатларида».
20.30 «02» тўлқинида.
20.50 «Имконият».

«ОМАД» таништиради:

21.25 Эълонлар. «Кинонигоҳ».

● «ОРБИТА IV»

5.55, 15.20, 18.20, 21.20, 00.35— Кўрсатувлар тартиби.
6.00 Янгиликлар.
6.35 Эрталабки гимнастика.
6.45 «Тонг».
9.00 Янгиликлар.
9.20 «Қувноқ нотачалар».
9.40 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
10.35 «Инсон ва қонун».
11.05 «Стартинэйджер».
11.50 «Матбуот-экспресс».
12.00 Янгиликлар.

Кундузги киноэкспресс

12.20 «Сарсонлик-саргардонликда». Ўн уч серияли телевизион бадиий фильм. 6-серия.
13.35 «Хавфли бурилиш». Уч серияли телевизион бадиий фильм. 1-серия.
14.45 К. Брюллов. «Помпейнинг сўнгги куни». Телефильм премьераси (Санкт-Петербург).

*

15.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
15.25 «Ишбилармон кишилар хабарномаси».
15.40 «Конверсия ва бозор».
16.10 «Ён дафтар».
16.15 «Иш».
16.25 «Тедди Ракспиннинг саргузаштлари». Кўп серияли мультфильм премьераси.
16.50 Эстрада концерти.
17.05 «Стартинейджер».
17.50 «Технодром».
18.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
18.25 «МДҲ—хусусийлаштириш муаммолари».
18.50 «Ҳужжатлар ва тақдирлар».
19.00 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
19.55 «Мавзу».
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.55 Эълонлар.
21.00 Янгиликлар.
21.25 «Аср сири».
22.05 «КТВ-I» ҳамда «Франс интернасиональ» канали режиссёр Клод Шабролнинг фильмлари ретроспективасини таништиради. «Доктор Пополь». Бадиий фильм премьераси (Франция).
24.00 Янгиликлар.
00.40 «Рок-н-ролл ТВ».
01.25 «Матбуот-экспресс».

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

8.25 Телевизион меҳнат биржаси.
8.30 Ишбилармон кишилар даври.
9.00 «Ҳақиқат онлари».

* * *

12.00 Хонаки экран. «Кузги марафон». Бадиий фильм.
13.30 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
13.55 Киноқиссалар. «Валентина». Бадиий фильм.
15.30 Мульти-пульти.
15.55 «Уйинчоқлар-овунчоқлар».
16.25 Янгиликлар.
16.40 «Рост» студияси. «Мусиқий синф».
17.10 «Санкт-Петербург балети».

*

18.00—19.50
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.50 Хонаки экран. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм премьераси. 227-серия.
20.40 «Жаноблар-ўртоқлар».
20.55 Ватаним менинг. «Бўйсунмас купина».
21.45 «Мусиқий синов» таништиради...

*

22.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.

*

22.20 «Юлдузлар билан суҳбатда».
22.30 Петербург ҳодисалари. «Идеалист аёл».
23.00 Михаил Гулько қўшиқлари.
23.30 «Трансросэфир».
00.15 «Евгений Мравинский хотирасига». Концерт.

Чоршанба, 6. X

● УзТВ I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!».
6.40 «Соғлом бўлай десангиз...».
7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.30 «Кекса санъаткорлар».
7.50 «Кунлардан бир кун саҳрода». Мультфильм.
8.00 Дунё воқеалари.
8.15 «Қувноқ болалар».
8.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
8.50 «Соғлом бўлай десангиз...».

*

9.00 Республика газеталарининг шарҳи.
9.10 «Мария, Мирабелла Транзисторияда». Бадиий фильм.
10.30 Ўқув кўрсатуви. Физика. Қаттиқ жисмлар ва суюқ кристалларнинг хоссалари.
11.00 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).
11.15 «Мусаввир Неъмат Қўзибоев». Телефильм.
11.30 Ўқув кўрсатуви. Кимё. Таркибида азот сақловчи бирикмалар.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви.
18.10 «Болалар меҳмонхонаси». Пўлат Мўмин.
18.55 Эълонлар.
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 Эълонлар.
19.25 «Иқтисод ва экология». Атроф-муҳитни муҳофаза қилиш масалаларига бағишланади.
19.50 Кичик концерт.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.00 Ислоҳот ҳақида суҳбатлар.
21.10 «Ҳилол» студияси намойиш этади. «Тилсим» программаси.
22.05 «Сўз сеҳридан яралган қадр». Ўткир Сиддиқов.
22.45 Бокс. Мустақиллик кубоги учун халқаро мусобақалар.
23.25 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● УзТВ II

19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Фан ҳақида суҳбатлар».
19.55 «Спринт».
20.20 «Долзарб мавзу». Ижтимоий таъминот масалалари бўйича.
21.20 «Концерт залларида».

● «ОРБИТА IV»

5.55, 15.20, 18.20, 21.20, 00.35— Кўрсатувлар тартиби.
6.00 Янгиликлар.
6.35 Эрталабки гимнастика.
6.45 «Тонг».
9.00 Янгиликлар.
9.20 «Ҳакка». Болалар учун кўрсатув.
9.40 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
10.30 «Савдо кўприги».
11.00 «Кўчма театр».
11.50 «Матбуот-экспресс».
12.00 Янгиликлар.

Кундузги киноэкспресс

12.20 «Сарсонлик-саргардонликда». Ўн уч серияли телевизион бадиий фильм. 7-серия.
13.40 «Хавфли бурилиш». Уч серияли телевизион бадиий фильм. 2-серия.
14.20 «Фавворалар пойтахти». Телефильм премьераси.

*

15.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
15.25 «Телемикст».
16.10 «Ён дафтар».
16.15 «Тедди Ракспиннинг саргузаштлари». Кўп серияли мультфильм премьераси.
16.40 «Музограф».
17.00 «Қизлар ўртасидаги сир».
17.20 «Клуб 700».
17.50 «Технодром».
18.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
18.25 Эфирда — Давлатлараро «Мир» телерадиокомпанияси.
18.55 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
19.45 «Миниатюра».
20.00 «Кремль деворлари ортида». 1-қисм.
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.55 Эълонлар.
21.00 Янгиликлар.
21.25 Уайлдер. «Март мароcими». Е. Вахтангов номли Давлат академик театри фильм-спектаклининг премьераси.
24.00 Янгиликлар.
00.40 «Фестиваллар намойиши». Сан-Себастьяндаги кинофестиваль ҳақида.
01.25 Шахмат бўйича жаҳон биринчилигида.
01.40 «MTV».
02.40 «Матбуот-экспресс».

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

8.25 Телевизион меҳнат биржаси.
8.30 Ишбилармон кишилар даври.
9.00 «Рус ижозатномаси».
9.30 Тонгги концерт.
9.45 Христианлар учун кўрсатув.
10.20 Ватаним менинг. «Бўйсунмас купина».
11.10 Хонаки экран. «Кундузги сеансга иккита билет». Бадиий фильм.
12.45 «Санкт-Петербург балети».
13.30 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
13.55 «Трансросэфир».
14.40 «Кечки салон» саҳифаларида.
16.10 «Телегазета».
16.15 Янгиликлар.
16.30 «Рост» студияси. «Яшил мактаб».
17.00 «Уйинчоқлар-овунчоқлар».
17.30 «Сўнган юлдузми?».

*

18.00—20.00
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

20.00 Хонаки экран. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм премьераси. 228-серия.
21.00 РТВнинг сара асарлари. «Рудольф Нуриев. Қандай бўлса шундайлигича». Ҳужжатли фильм.
21.45 «М-трест».

*

22.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.

*

22.20 «Юлдузлар билан суҳбатда».
22.30 «/-клуб».
23.15 «Рус қўшиғи». Татьяна Петрова.
00.15 Криминал хабарлар экрани.
00.25 «Экзотика».

Пайшанба, 7. X

● УзТВ I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!».
6.40 «Соғлом бўлай десангиз...».
7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.30 Ер ва диёр тароналари.
8.00 «Қувноқ болалар».
8.20 «Чиябўрилар». Ҳужжатли фильм.
8.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
8.50 «Соғлом бўлай десангиз...».

*

9.00 Матбуот саҳифаларида (рус тилида).
9.10 «Уддабурон Берендеев». Бадиий фильм.
10.15 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).
10.30 Ўқув кўрсатуви. Умумий биология. Дарвин таълимоти.
11.00 «Кичкинтой» студияси. «Қўнғироқча».

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви.
18.10 «Ғалла — ризқ-рўзимиз».
18.35 «Шеърият дафтаридан». Ўроз Ҳайдаров, Ҳаким Абдулла.
18.55 Эълонлар.
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 Эълонлар.
19.25 «Анъаналар этади давом...».
19.55 «Янгиланиш». Телевизион киножурнал премьераси.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.00 Ислоҳот ҳақида суҳбатлар.
21.10 «Тўйга марҳабо!». «Шодлик» ашула ва рақс ансамблининг янги дастури. Халқлар дўстлиги саройидан ёзиб олинган.
22.10 Бокс. Мустақиллик кубоги учун халқаро мусобақалар.
22.30 «Ўзгалар бахти». Бадиий фильм.
23.40 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● УзТВ II

19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 Болалар учун. «Табассум».
19.50 «Рябово». Телефильм.
20.00 «Пульс». Хабарлар.
20.15 «СВ-экспресс» намойиш этади.
21.25 «Пульс». Хабарлар.

«ОМАД» таништиради:

21.40 Эълонлар. «Кинонигоҳ».

● «ОРБИТА IV»

5.55, 15.20, 21.20, 00.35 — Кўрсатувлар тартиби.
6.00 Янгиликлар.
6.35 Эрталабки гимнастика.
6.45 «Тонг».
9.00 Янгиликлар.
9.20 Мультфильмлар.
9.45 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
10.35 «Джэм».
11.05 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
11.50 «Матбуот-экспресс».
12.00 Янгиликлар.

Кундузги киноэкспресс

12.20 «Сарсонлик-саргардонликда». Ўн уч серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 8-серия.
13.40 «Хавфли бурилиш». Уч серияли телевизион бадиий фильм. 3-серия.
14.50 Мультфильм.

*

15.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
15.25 «Телемикст».
16.10 «Ён дафтар».
16.15 «Тедди Ракспиннинг саргузаштлари». Кўп серияли мультфильм премьераси.
16.40 «Беринг қадамжолари бўйлаб». Телефильм премьераси (Владивосток).
17.10 «Джэм».
17.40 «...16 ёшгача ва ундан катталар». Танаффус пайтида (18.00) — Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
18.50 «Мулкдор алифбоси».
19.00 «Ҳужжатлар ва тақдирлар».
19.10 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
20.00 «Кремль деворлари ортида». 2-қисм.
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.55 Эълонлар.
21.00 Янгиликлар.
21.30 «Мосфильм»нинг 70 йиллигига. «Егор Буличев ва бошқалар». Бадиий фильм (1971 й.).
23.15 «Матбуот-экспресс».
23.25 «Бумеранг».
24.00 Янгиликлар.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

8.25 Телевизион меҳнат биржаси.
8.30 Ишбилармон кишилар даври.
9.00 Тонгги концерт.
9.15 «Қутқариш хизмати 911».
10.10 «К-2» таништиради: «Кинограф».
11.05 Хонаки экран. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм. 227 ва 228-сериялар.
12.45 «Анапа-93».
13.20 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
13.40 «Дунё айллари». Кўп серияли ҳужжатли фильм премьераси (АҚШ).
14.05 «Экзотика».
15.10 «Пилигрим». Россия саёҳатлар бюроси.
15.55 Янгиликлар.
16.10 «Рост» студияси. «Мусиқий синф».
16.40 «Трансросэфир».
17.25 «Терминал».

*

18.00—19.55
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.55 Хонаки экран. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм премьераси. 229-серия.
20.45 «Келинг, аниқлаб олайлик».
21.00 «Санкт-Петербург балети».
21.30 «Услуб».

*

22.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.
22.20 «Юлдузлар билан суҳбатда».
22.25 «Осойишта уй». 1-қисм.
23.25 «Китобларга оид гаплар».
23.40 Криминал хабарлар экрани.
23.50 «Осойишта уй». 2-қисм.

Жума, 8. X

● УзТВ I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!».
6.40 «Соғлом бўлай десангиз...».
7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.30 «Сознмда севги васфи».
7.50 «Нодон сичқон ҳақида эртак». Мультфильм.
8.00 Мутахассис маслаҳати.
8.10 «Ўлмас мерос». Телефильм.
8.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
8.50 «Соғлом бўлай десангиз...».

*

9.00 «Хатоларни тузатиш». Бадиий фильм.
10.15 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).
10.30 Ўқув кўрсатуви. Табиатшунослик. Табиатни нима учун ўрганамиз!
11.00 «Муз устида томоша». Телефильм.
11.30 Ўқув кўрсатуви. Ўзбек адабиёти. Фитратнинг ҳаёти ва ижоди.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви.
18.10 «Ёшлик» студияси. «Сенинг замондошинг».
18.40 «Хирмонингизга барака!».
18.55 Эълонлар.
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 Эълонлар.
19.25 Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Ўлмас Расулов қўшиқлари.
19.55 Дунё воқеалари.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.00 Ислоҳот ҳақида суҳбатлар.
21.10 Бокс. Мустақиллик кубоги учун халқаро мусобақалар.
21.50 «Ҳур қиз». Бадиий фильм.
23.10 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● УзТВ II

19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 Бал рақслари.
20.10 «Қайсар одам». Телефильм.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.00 «Қилич ва қалқон». Бадиий фильм. 3-серия — «Шикоятга ўрин йўқ».

● «ОРБИТА IV»

5.55, 15.20, 18.20, 21.20 — Кўрсатувлар тартиби.
6.00 Янгиликлар.
6.35 Эрталабки гимнастика.
6.45 «Тонг».
9.00 Янгиликлар.
9.20 Мультфильмлар.
9.45 «Компас-эртак».
10.45 Рус қўшиқлари гулдастаси.
11.00 «Саёҳатчилар клуби» (сурдо таржимаси билан).
11.50 «Матбуот-экспресс».
12.00 Янгиликлар.

Театр шинавандалари,
Сизлар учун!

12.20 М. Рошчин. «Дуэлдан сўнг». Телевизион фильм-спектакль.
14.40 Мультфильм.
15.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
15.25 «Бридж».
15.50 «Бизнес-класс».
16.05 В. Кикта. «Дил изҳори». Балет.
17.00 «Компас-эртак».
18.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
18.25 Мультфильм.
18.40 «Инсон ва қонун».
19.15 «Вагон-03».
19.45 «Мўъжизалар майдони».
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.55 Эълонлар.
21.00 Янгиликлар.
21.25 «Ҳафтанинг машҳур кишиси».
21.40 «Детективлар клуби»да. «Марлов — хусусий изқувар». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 2-серия.
22.45 Шахмат бўйича жаҳон биринчилигида.

«ВИД» таништиради:

23.00 «Сиёсий бюро».
23.35 «Музобоз».
00.55 «Авто-шоу».
01.25 «Х» программаси.
01.50 «Хит-конвейер».
Танаффус пайтида (24.00) — Янгиликлар.
02.55 «Матбуот-экспресс».

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

8.25 Телевизион меҳнат биржаси.
8.30 Ишбилармон кишилар даври.
9.00 Параллеллар. «Юлдузлар билан бамаслаҳат».
9.20 «Осойишта уй».
10.15 «Агар сиз...».
10.45 «Сайёрадош қўшниларимиз».
11.15 Катта жанжал. «Қора квадрат».
11.45 Хонаки экран. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм. 229-серия.
12.35 «Уз манзили».
13.10 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
13.30 «Телегазета».
13.35 «Сенинг ҳам навбатинг келади». Ҳужжатли фильм.
14.35 «Ҳайвонот оламида».
15.35 Жума кунлари Дисней. «Зудлик билан болалар талаб қилинади». Бадиий фильм. 1-серия.
16.20 Мульти-пульти.
16.30 Янгиликлар.
16.45 «Трансросэфир».
17.15 Театр сафари. «Яна манифест чиқди».

*

18.00—20.10
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

20.10 Биз севган комедиялар. «Капуцинлар хиёбонидаги киши». Бадиий фильм.
21.45 Катталар учун мультфильм.

*

22.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.

*

22.20 «Юлдузлар билан суҳбатда».
22.30 «К-2» таништиради: «Халқ фраки».
23.25 «Ёдан хотира». Дам олиш мусиқий кўрсатуви.
00.30 Тунги сеанс. «Табор кўкка интилади». Бадиий фильм.

Шанба, 9. X

● УзТВ I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!».
6.40 «Соғлом бўлай десангиз...»
7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.30 Эстрада концерти.
7.50 «Фунтик ва мўйлабли кампир». Мультфильм.
8.00 Дунё воқеалари.
8.15 Шифокор маслаҳати.
8.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
8.50 «Соғлом бўлай десангиз...».

*

9.00 Республика газеталарининг шарҳи.
9.10 Хитой тили.
9.40 «Ёшлик» студияси. «Истеъдодларни излаймиз».
10.20 «Жамоат ташкилотларида».
11.50 Француз тили.
12.20 Болалар учун театр. Ғафур Ғулом. «Шум бола». Каттақўрғон шаҳар театрининг спектакли.
13.20 Дони Зокиров номидаги халқ чолғу оркестрининг концерти.
13.50 «Ёшлик» студияси. «Ойдин орзулар».

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Ўсмирлар учун. «Ўйла! Изла! Топ!».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 Телефильм.
19.30 «Жиноят жазосиз қолмайди». Фарғона вилоятидан кўрсатув.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Катталар учун мультфильм.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.00 Дам олиш концерти.
21.35 Бокс. Мустақиллик кубоги учун халқаро мусобақалар. Ярим финал.
22.20 «Кулги шайдолари».
23.20 «Тунги ёғду». Дам олиш кинопрограммаси.

● УзТВ II

19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 Замонавий ўзбек қўшиқларининг «Анор» телевизион танлови (29 сентябрь кунидан такрор.).
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.00 «Қилич ва қалқон». Бадиий фильм. 4-серия — «Сўнгги марра».

● «ОРБИТА IV»

6.45, 8.30, 15.20, 21.20, 00.35 — Кўрсатувлар тартиби.
6.50 Эрталабки гимнастика.
7.00 «Матбуот-экспресс».
7.10 Ишбилармон кишининг шанба тонги.
7.55 Янгиликлар.
8.35 «Қимор».
9.05 «Марафон-15» таништиради.
9.35 Эфирда — Давлатлараро «Мир» телерадиокомпанияси.
11.00 «Тиббиёт ҳамма учун».
11.30 «Сергий бутхонаси». Уч серияли ҳужжатли фильм премьераси. 1-фильм («Видеофильм» корпорацияси).
12.25 «Мулкдор алифбоси».
12.35 «Ҳукумат кишилари».
12.50 «Детектив-ленд».
13.25 «Қадрдон тупроқ». Экологик кўрсатув.
13.55 Кикбоксинг. Осиё чемпионати.
15.00 Янгиликлар.
15.30 «Пеппи Узун пайпоқ». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 4-серия.
16.00 «Пул ва сиёсат». Халқаро муносабатлар иқтисодиёт кўзгусида.
16.30 «Ультра-си». Спорт кўрсатуви. От спорти.
17.15 «Қизил квадрат».
17.55 «Ҳайвонот оламида».
18.40 «Оба-на». Шоу.
19.10 «Оҳ, гармон янграй бошлади».
19.40 М. Захаров. «Театр — менинг севгим».
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.55 Эълонлар.
21.00 Янгиликлар.
21.25 «Коламбия пикчерс» таништиради. «Хитой синдроми». Бадиий фильм (АҚШ).
23.30 «Матбуот-экспресс».
23.40 «Резонанс» студияси таништиради.
24.00 Янгиликлар.

«Сно-видение» тунги канали

00.40 Шоу-бизнес янгиликлари.
01.05 Спорт.
01.15 Ойнинг энг яхши ўнта мусиқаси.
02.00 «Стоп-кадр».
02.30 «МТВ» программаси.
03.00 «Автоэкспресс».

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

8.25 «Яхши хотиранинг баъзи бир сирлари». Ҳужжатли фильм.
8.55 «Формула-730».
9.25 «Сиз яратган боғ».
9.55 «Рост» студияси. «Биринчи тайм», «Бизнинг «Аралаш».
10.25 Видеошеърият. С. Таратута.
10.40 «Пилигрим». Россия саёҳатлар бюроси.

*

11.25—15.00
«ЎЗБЕКИСТОН»
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

15.00 «Чегарасиз футбол».
15.55 «Тилла шпора».
16.25 «Изабель». Дам олиш викторинаси.
17.10 «Уз ишининг усталари». «Байрамда туғилган». В. Розов.

18.00—19.40
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.40 «Маски-шоу».
20.10 «Уинстон Черчилль— чўққига йўл». Кўп серияли бадиий фильм премьераси. 2-серия.
21.10 «Фильмлар премьераси».
21.25 «К-2» таништиради: «Америка юлдузлари».

*

22.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.

*

22.20 «Юлдузлар билан суҳбатда».
22.25 «Мутлақо маҳфий».
23.20 «Ксюша ҳузурида».
23.50 Тунги сеанс. «Малласоч малина». Бадиий фильм.

Якшанба, 10. X

● УзТВ I

7.00 «Ассалому алайкум».

*

8.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
8.30 «Ўзбекистон — Ватаним маним». Телефильм.
8.50 «Маҳобҳорат». Кўп қисмли телевизион бадиий видеофильм (Ҳиндистон). 35—36-сериялар.
10.30 Ўзбек тилини ўрганамиз.
11.00 «Санъатимиз фидойилари». Зокир Султонов.
11.30 «Нурга тўлсин хонадон».
12.00 «Цирк! Цирк! Цирк!».
12.45 Турк тили.
13.15 «Ёшлик» студияси. «Фахрийлар — фахримиз».

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Арқон». Мультфильм.
18.10 Ўсмирлар учун. «Умид учқунлари».
18.45 «Ойнаи жаҳонда».
19.00 «Ҳафтанома» (рус тилида).
19.30 «Ёднома». Абдулла Қаҳҳор.
20.00 Дала меҳнаткашлари учун концерт.
20.30 «Ҳафтанома».
21.10 Бокс. Мустақиллик кубоги учун халқаро мусобақалар. Финал.
22.10 «Хотиржамлик бекор қилинади». Бадиий фильм.
23.25 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● УзТВ II

17.00 «ОМАД» таништиради:
— Мультфейерверк.
— «Омад»-курьер.
— «Қалб садоси». Мусиқий кўрсатув.
— «Ҳар соҳадан бир шингил».
— Болалар учун. «Совға».
— «Юлдузлар жилоси».
— «Тилсим» программаси.
— «Даракчи».
— «Омад» видеорекламаси.
— «Ёлдек учган умр». Бадиий фильм. 1-серия.
— «Қалб садоси». Мусиқий кўрсатув.
— «Омад»-курьер.
— «Қалб садоси». Мусиқий кўрсатув.
— «Даракчи».
— «Омад» видеорекламаси.
— «Тунги жазирама». Бадиий фильм.

● «ОРБИТА IV»

6.40, 8.30, 19.00, 22.45, 00.15— Кўрсатувлар тартиби.
6.45 Эрталабки гимнастика.
6.55 «Руҳни чиниқтириш».
7.55 Янгиликлар.
8.35 «Авто-шоу».
9.05 «Марказ».
9.35 «Эрта саҳарлаб». «Денвер — динозаврларнинг энг сўнггиси». Кўп серияли мультфильм премьераси.
10.05 «Ҳамма уйдалигида».
10.35 «Спортлото» тиражи.
10.50 «Тонг юлдузи».
11.40 «Полигон».
12.10 Киноҳақиқатми! «Эртага уруш бўлса-чи!». Бадиий фильм (1938 й.).
14.25 «Резонанс» студияси «Вилоятларда. Гоголь билан Россия бўйлаб» рукни премьерасини таништиради.
15.15 Янгиликлар.

«КТВ-I» ҳамда «Франс интернасиональ» канали таништиради:

15.30 «Пиф ва Геркулес». Кўп серияли мультфильм премьераси.
15.40 «Кусто командасининг сувости одиссеяси». Кўп серияли ҳужжатли фильм премьераси.

*

16.30 «Саёҳатчилар клуби».
17.20 Эфирда бевосита мулоқот.
18.00 «Ҳунарли хор бўлмайди».
18.05 «Панорама». Ҳафталик халқаро кўрсатув.
18.45 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
19.05 Мультфильмлар премьераси: «Каспер ва унинг дўстлари», «Ҳақиқий ажина овловчилар».
20.00 Киношарҳ.
20.25 «Казимир». Бадиий фильм премьераси (Франция).
21.55 Эълонлар.
22.00 Янгиликлар.
22.50 Шахмат бўйича жаҳон чемпионатида.
23.05 Футбол. Россия чемпионати. «Динамо» (Москва) — «Океан» (Находка). 2-тайм. «Динамо» Марказий стадионидан кўрсатилади.
24.00 Янгиликлар.
00.20 А. Арбузов. «Эскирган комедия». В. Маяковский номли Москва академик театрининг фильм-спектакли.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

10.30—14.10
«ЎЗБЕКИСТОН»
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

14.10 «Намуна нусхаси».
14.20 Кундузги сеанс. «Йигитлар!». Бадиий фильм.
15.55 «Лад»-галерея. В. Лубенко.
16.25 «Оқ қарға».
17.25 «Шаҳарча». Дам олиш кўрсатуви.
17.50 Спорт кўрсатуви.

*

18.00—19.30
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.30 Диснейнинг сеҳрли олами. «Винни Пухнинг янги саргузаштлари», «Қора плащч».
20.20 Си.Ви-Эс кинотеатри. «Биринчи иштиёқ». Бадиий фильм.

*

22.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.

*

22.20 «Юлдузлар билан суҳбатда».
22.30 «Владимир Познернинг Америкаси».
22.45 «Тикланиш».
23.00 «Тўлин ой».
00.05 «А» программаси.

МУАССИСЛАР:
Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгаши ва «Тошкент оқшоми» журналистларининг жамоаси

Тошкент оқшоми

Газета Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот комитетида рўйхатга олинган. Рўйхат сони — 000101.

Шанба ва якшанбадан ташқари ҳар куни ўзбек тилида чиқади.

ТЕЛЕФОНЛАР:
хатлар — 33-29-70;
эълон ва тижорат хабарларини жойлаштириш масалалари бўйича 32-81-42, 32-55-34, 33-56-67.

Эълонлар ва тижорат хабарлари аниқ ва тўғрилиги учун жавобгарлик уларни берган ташкилот ва шахслар зиммасидадир.

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32-уй.
Буюртма Г—120. 19899 нусхада босилди, ҳажми — 2 босма табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2. Нашр кўрсаткичи 64690.

■ Босмага бериш вақти 11.30 ■ Босмага берилди 11.30.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Маҳкамасининг Ишлар бошқармаси ҳузуридаги «Шарқ» нашриёт-матбаа концерни. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй. 1 2 3 4 5 6

Буюртма Г—588. 17.229 нусхада.